

17-2-50

PRZEGLĄD ZACHODNI

D W U M I E S I Ę C Z N I K

1800

ROCZNIK XVI
R O K 1 9 6 0

TOM I
(nr 1—2)

POZNAN
INSTYTUT ZACHODNI
1 9 6 0

SPIS TREŚCI TOMU I ZA ROK 1960

	Str.
Od Redakcji	221
ARTYKUŁY	
Jerzak Marian, Rozwój rolnictwa we współczesnej Czechosłowacji	266
Kopeć Bohdan, Przemiany w strukturze ekonomicznej rolnictwa Ziemi Zachodnich w latach 1938, 1951 i 1958	15
Małek Przemysław, Rola i znaczenie Odry w gospodarce Niemiec w okresie 1910—1939 r.	302
Muszyński Józef, Współpraca polsko-czechosłowacka w świetle umów międzynarodowych	222
Suchocki Mieczysław, Rola Instytutu Zachodniego w zagospodarowaniu Ziemi Zachodnich	3
Wrzosek Antoni, Podstawowe problemy przemysłu Czechosłowacji na tle ekonomiki kraju	241
Zajchowska Stanisława, Krajobraz Czechosłowacji i jego walory turystyczne	281
Ziółek Bogumił, Węzłowe problemy demograficzne Ziemi Zachodnich	36
MATERIAŁY	
Chmielewska Bożenna, Perspektywy rozwoju miast w województwie zielonogórskim	90
Feliczak Kazimierz, Literatura czeska i słowacka w przekładach polskich w latach 1955—1959	330
Gajzler Helena, Podoski Kazimierz, Zagospodarowanie województwa gdańskiego i możliwości jego przyszłego rozwoju	58
Głębocki Benicjusz, Zmiany stanu zaludnienia województwa koszalińskiego w latach 1939—1956	74
Kozeński Jerzy, Towarzystwo polsko-czechosłowackie w Poznaniu w latach 1923—1939	337
Podoski Kazimierz p. Gajzler Helena	
Rajman Jan, Dojazdy do pracy w powiecie Strzelce Opolskie i ich wpływ na przemiany życia społeczno-gospodarczego wsi	112
Wierzbicki Zbigniew Tadeusz, Adaptacja emigracji ze wsi Zmłacza (powiat limanowski) na Ziemiach Zachodnich	94
PRZEGLĄDY I KOMENTARZE	
Bartoš Otakar, Dutkowski Jan, O sytuacji w polonistyce czechosłowackiej	362
Dutkowski Jan p. Bartoš Otakar	
Janicki Lech, Z działalności Kuratorium „Niepodzielne Niemcy”	353
Kosiński Leszek, Z problematyki czeskiego pogranicza	347
Męciewski Edmund, Zachodnia Agencja Prasowa	127
Mrowiec Alfons, Z prac Śląskiego Instytutu Naukowego w Katowicach	135
Nowak Zdzisław, Sytuacja gospodarcza w Niemczech zachodnich w 1959 r.	359
Piotrowiak Teresa, Współpraca kulturalna pomiędzy CSR i NRD	370
Prędko Jan, Bilans dwuletniej działalności Poznańskiego Okręgu Towarzystwa Rozwoju Ziemi Zachodnich	140
Sobczak Janusz, II Walny Zjazd Towarzystwa Rozwoju Ziemi Zachodnich w Olsztynie	138
Sobczak Janusz, Hitlerowcy we władzach naczelnych rewizjonistycznych organizacji przesiedleńców sudeckich	349

CE 475
2000

PRZEGLĄD ZACHODNI

DWUMIESIĘCZNIK

SPIS TREŚCI

ARTYKUŁY

	Str.
M. Suchocki, Rola Instytutu Zachodniego w zagospodarowaniu Ziemi Zachodnich	3
B. Kopeć, Przemiany w strukturze ekonomicznej rolnictwa Ziemi Zachodnich w latach 1938, 1951 i 1958	15
B. Ziółek, Węzłowe problemy demograficzne Ziemi Zachodnich	36

MATERIAŁY

K. Podoski, H. Gajzler, Zagospodarowanie województwa gdańskiego i możliwości jego przyszłego rozwoju	58
B. Głębocki, Zmiany stanu zaludnienia województwa koszalińskiego w latach 1939—1956	74
B. Chmielewska, Perspektywy rozwoju miast w województwie zielonogórskim	90
Z. T. Wierzbicki, Adaptacja emigracji ze wsi Zmiąca (powiat limanowski) na Ziemiach Zachodnich	94
J. Rajman, Dojazdy do pracy w powiecie Strzelce Opolskie i ich wpływ na przemiany życia społeczno-gospodarczego wsi	112

PRZEGLĄDY I KOMENTARZE

E. Męclewski, Zachodnia Agencja Prasowa	127
A. Mrowiec, Z prac Śląskiego Instytutu Naukowego w Katowicach	135
*	
J. Sobczak, II Walny Zjazd Towarzystwa Rozwoju Ziemi Zachodnich w Olsztynie	138
J. Prędko, Bilans dwuletniej działalności Poznańskiego Okręgu Towarzystwa Rozwoju Ziemi Zachodnich	140
*	
J. Sobczak, Opinie w sprawie granicy na Odrze i Nysie wypowiedziane na Zachodzie w drugiej połowie 1959 roku	146

KORESPONDENCJE

T. Skrobała (Poznań), Gorzów Wielkopolski po piętnastu latach	153
A. Szyperski (Wałbrzych), Rozwój gospodarczy Wałbrzycha	161

J. Kozeński (Poznań), Teatr Robotniczy w Bielawie	Str. 171
W. Staszewski (Kowary), O rozwój życia kulturalnego w Zagłębiu Turoszowskim	178

OCENY I OMÓWIENIA

Z. Dulczewski, Publikacje socjologiczne i demograficzne o Ziemiach Zachodnich i Północnych 1945—1959	183
Polen, Deutschland und die Oder-Neisse-Grenze, red. R. Goguel. Do- kumentation der Zeitgeschichte, Band I (omów. B. Wiewióra)	198
Raymond de Geouffre de la Pradelle, Le problème de la Silésie et le droit (omów. J. Kokot)	203
Stanisław Rospond, Dzieje polszczyzny śląskiej (omów. W. Toma- szewski)	205
Bożena Steinborn, Złotoryja, Chojnów, Świerzawa. Zabytki sztuki regionu (omów. K. Kalinowski)	207
„Nie damy pogrześć mowy”. — „Rocznik Lubuski” t. 1. — Tadeusz Kajan, Ziemia Lubuska wolna (omów. A. Kwilecki)	210
„Germanica Wratislaviensia” (omów. J. Honsza)	212

ZAPISKI BIBLIOGRAFICZNE

Ziemie Zachodnie (zestawił W. T.)	215

Z KRONIKI INSTYTUTU ZACHODNIEGO

Powstanie Sekcji Czechosłowackiej w I. Z. — Udział pracowników naukowych I. Z. w pracach Sekcji Ziemi Zachodnich Polskiego Towarzystwa Socjologicznego (oddział w Poznaniu). — Wizyta gości zagranicznych w I. Z. — Pożegnanie Mariana Pachuckiego — Nagrody przyznane członkom I. Z. — Prof. Kostrzewski dok- torem honorowego UAM.	217

REDAKCJA I ADMINISTRACJA „PRZEGLĄDU ZACHODNIEGO”
INSTYTUT ZACHODNI, POZNAŃ, ul. Cheimońskiego 1, m. 7/8, tel. 625-32

KOMITET REDAKCYJNY

Kazimierz Piwarski — przewodniczący, Zdzisław Kaczmarczyk — zastępca prze-
wodniczącego, Tadeusz Cyprian, Janusz Deresiewicz, Witold Jakóbczyk, Alfons
KlaŃkowski, Gerard Labuda, Janusz Pajewski, Czesław Pilichowski, Michał
Pollak, Karol Marian Pospieszalski, Michał Szaniecki, Mieczysław Suchocki,
Jan Wąsicki

Korektorzy naukowci: Monika Dziarnowska, Magdalena Staszewska

PRZEGLĄD ZACHODNI

DWUMIĘSIĘCZNIK

SPIS TREŚCI

	Str.
Od Redakcji	221
ARTYKUŁY	
J. Muszyński, Współpraca polsko-czechosłowacka w świetle umów międzynarodowych	222
A. Wrzosek, Podstawowe problemy przemysłu Czechosłowacji na tle ekonomiki kraju	241
M. Jerzak, Rozwój rolnictwa węg współczesnej Czechosłowacji	266
S. Zajchowska, Krajobraz Czechosłowacji i jego walory turystyczne	281
P. Małek, Rola i znaczenie Odry w gospodarce Niemiec w okresie 1910—1939 r.	302
MATERIAŁY	
K. Feliczak, Literatura czeska i słowacka w przekładach polskich w latach 1955—1959	330
J. Kozeński, Towarzystwo Polsko-Czechosłowackie w Poznaniu w latach 1923—1939	337
PRZEGLĄDY I KOMENTARZE	
L. Kosiński, Z problematyki czeskiego pogranicza	347
J. Sobczak, Hitlerowcy we władzach naczelnych rewizjonistycznych organizacji przesiedleńców sudeckich	349
L. Janicki, Z działalności Kuratorium „Niepodzielne Niemcy”	353
Z. Nowak, Sytuacja gospodarcza w Niemczech zachodnich w 1959 r.	359
O. Bartoś, J. Dutkowski, O sytuacji w polonistyce czechosłowackiej	362
T. Piotrowiak, Współpraca kulturalna pomiędzy ČSR i NRD	370
KORESPONDENCJE	
L. Kuciński (Warszawa), Praca i osiągnięcia ośrodka kultury czechosłowackiej w Warszawie w 1959 r.	373
T. S. Grabowski (Kraków), Występy Teatru Narodowego z Bratysławy w Krakowie	375
W. Staszewski (Kowary), Karkonoski Park Narodowy	378
OCENY I OMÓWIENIA	
ČSR a Německo. Výbor dokumentů o československé politice v německé otázce (omów. J. Kozeński)	387
J. S. Háje k, Mnichov (omów. M. Pułaski)	388

	Str.
Ivan Houdek, Osudy Vysokých Tatier. — Priroda Tatranského Národného Parku, praca zbiorowa pod red. inż. Milana Hírša. — Arno Puškaš, Vysoké Tatry. — Radek Roubal, Tatranské doliny (omów. S. Zajchowska)	391
Historica I (omów. J. Sobczak)	392
Německý revanšismus — hrozba miru. — Beware! German Revenge — Seekers Threaten Peace. — Attention! Les revanchards allemands menacent la paix. — Wir warnen! Die deutschen Revanchepolitiker bedrohen den Frieden (omów. J. D.)	394
*	
W. M. Drzewieniecki, The German-Polish Frontier (omów. B. Wiewióra)	395
*	
K. H. Domdey, Die deutschen Monopole auf den äusseren Märkten (omów. Z. Nowak)	396
Kurt W. Leucht, Die erste neue Stadt in der DDR. Planungs-Grundlagen und -Ergebnisse von StalinStadt (omów. T. Kiedrowska-Lijewska)	399
*	
Annemarie Lange, Berlin zur Zeit Babels und Bismarcks (omów. W. Jakóbczyk)	401
Klaus Epstein, Matthias Erzberger and the Dilemma of German Democracy (omów. J. Krasuski)	402
*	
Józef Ligęza, Ludowa literatura górnicza (omów. M. Adamczyk)	406

ZAPISKI BIBLIOGRAFICZNE

Czechosłowacja po 1918 r. (zestawili J. D. i J. K.)	408

Z KRONIKI NAUKOWEJ

Z. Kaczmarczyk, Współpraca polskich i czechosłowackich historyków prawa w latach 1945—1960	411
A. Grobelny, Prace Instytutu Śląskiego Czechosłowackiej Akademii Nauk w Opawie (tłum. K. Feliczak)	413

Z KRONIKI INSTYTUTU ZACHODNIEGO

Pobyt doc. S. Zajchowskiej w Czechosłowacji. — Pobyt prof. Z. Kaczmarczyka w Jugosławii. — Wystawa fotograficzna krajobrazu czechosłowackiego. — Wizyty gości zagranicznych w I. Z.	418

REDAKCJA I ADMINISTRACJA „PRZEGLĄDU ZACHODNIEGO”
 INSTYTUT ZACHODNI, POZNAŃ, ul. Chelmońskiego 1, m. 7/8, tel. 625-32

KOMITET REDAKCYJNY

Kazimierz Piwarski — przewodniczący, Zdzisław Kaczmarczyk — zastępca przewodniczącego, Tadeusz Cyprian, Janusz Deresiewicz, Witold Jakóbczyk, Alfons Klafkowski, Gerard Labuda, Janusz Pajewski, Czesław Pilichowski, Michał Pollak, Karol Marian Pospieszalski, Michał Szaniecki, Mieczysław Suchocki,
 Jan Wąsicki

Korektorzy: Monika Dziarnowska, Magdalena Staszewska

PRZEGLĄD ZACHODNI

D W U M I E S I Ę C Z N I K

1800

ROCZNIK XVI
R O K 1 9 6 0

TOM II
(nr 3—4)

POZNAŃ
INSTYTUT ZACHODNI
1 9 6 0

SPIS TREŚCI TOMU II ZA ROK 1960

	Str.
Gomułka Władysław, Przemówienie na uroczystej akademii we Wrocławiu w dniu 7 V 1960	3

ARTYKUŁY

Boroń Józef, Rekonstrukcja przemysłu w Niemieckiej Republice Demokratycznej	39
Herok Ferdynand, Polityka oświatowa na Ziemiach Zachodnich	70
Rotocki Zbigniew, Bundeswehra na przełomie lat 1959—1960	187
Sobczak Janusz, Tzw. Rückkehrwille w świetle zachodniemieckich materiałów	58
Trübner Georg, Niemiecki republikanin Jan Filip Becker i jego stosunek do Polski	228
Trzeciakowski Lech, Konflikt Wilhelm II — Bismarck a niemieckie klasy posiadające	214

MATERIAŁY

Chmielewska Bożenna, Sprawozdanie z Sesji Naukowej pt. Szkoła i nauczyciel na Ziemiach Zachodnich	79
Kremer Jan, Dojście Hitlera do władzy w świetle ówczesnej prasy polskiej	245
Kwilecki Andrzej, Szkolnictwo i nauczyciele na Ziemiach Zachodnich w publikacjach Instytutu Zachodniego	91
Puchalski Tadeusz, Drzewny handel zagraniczny Niemiec w latach 1946—1957	278
Serczyk Jerzy, Niesdoszła broszura i wykłady o „niemieckim Koperniku”	299
Szwajdler Zofia, Szkolnictwo niemieckie w Łodzi w latach 1918—1939	262

PRZEGLĄDY I KOMENTARZE

Boral Michałina, Rocznica szyllerowska w NRF	127
Boral Michałina, Problemy szkolnictwa zachodniemieckiego	334
Kozeński Jerzy, „Tydzień Ziemi Zachodnich 1960”	97
Nowak Zdzisław, Rola imperializmu niemieckiego w procesie nierównomiernego rozwoju kapitalizmu	117
Piotrowiak Teresa, Obchody dwusetnej rocznicy urodzin Fryderyka Schillera w NRD	124
Piotrowiak Teresa, Konferencje kulturalne w NRD	330
Serwański Edward, Oberländer i jego sprawa	113
Serwański Edward, Zagadnienie antysemityzmu w Niemczech zachodnich	322
Sobczak Janusz, Granica na Odrze i Nysie w opinii zachodniej	315
Szczepaniak Marian, Studenckie seminarium historyczne we Wrocławiu	106
Tomaszewski Władysław, Uroczystości grunwaldzkie	312

	Str.
Walczak Antoni W., Obrachunki z przeszłością	107
Widera Aleksander, III Zjazd Pisarzy Ziemi Zachodnich we Wrocławiu	102

KORESPONDENCJE

Honsza Norbert (Wrocław), Rękopisy Gerharta Hauptmanna w Bibliotece Uniwersyteckiej we Wrocławiu	344
Janus Czesław (Szczecin), Sesja Oświatowa Wojewódzkiej Rady Narodowej w Szczecinie	132
Kwilecki Andrzej (Poznań), Zbliżenie nauczycieli wiejskich do problematyki socjologicznej na kursie TRZZ w Kwidzynie	135
Podgóreczny Józef (Bydgoszcz), Zjazd bibliotekarzy Ziemi Zachodnich	138
Staszewski Wojciech (Kowary), Obchody piętnastolecia na Dolnym Śląsku	

OCENY I OMÓWIENIA

Tendencje rewizjonistyczne w szkolnych podręcznikach geograficznych NRF (omów. Stanisława Zajchowska, Florian Barciński, Eugeniusz Biderman, Maria Czekañska, Stanisław Konieczny, Tadeusz Sporakowski, Edward Tomaszewski, Zofia Walkiewicz)	140
Fischbach-Pospelova Maria, Polnische Literatur in Deutschland (omów. Jan Chodera)	172
Hornung Klaus, Der Jungdeutsche Orden (omów. Jerzy Krasuski)	358
Herde Georg und Maier Hans, ... bis alles in Scherben fällt... Beiträge zur Zeitgeschichte. B. I. (omów. Edward Serwański)	355
Klemperer Klemens, Germany's New Conservatism (omów. Jerzy Krasuski)	358
Liebe Werner, Die Deutschnationale Volkspartei 1918—1924 (omów. Jerzy Krasuski)	358
Maier Hans p. Herde Georg	
Muschg Walter, Die Zerstörung der deutschen Literatur (omów. Jan Chodera)	365
Pajewski Janusz, „Mitteleuropa" Studia z dziejów imperializmu niemieckiego w dobie pierwszej wojny światowej (omów. Henryk Batowski)	356
Urbanek Kurt, Das Heimkehrrecht der deutschen Ausgetriebenen, ein Anspruch des positiven Völkerrechts (omów. Bolesław Wiewióra)	167
Wheeler George S., Die amerikanische Politik in Deutschland (omów. Józef Muszyński)	353
Wissemann Elisabeth, L'Asse Roma-Berlino, Storia dei rapporti fra Mussolini e Hitler (omów. Jerzy Krasuski)	170

ZAPISKI BIBLIOGRAFICZNE

J. K., J. M., Niemcy w dobie imperializmu	170
J. Kz., Ziemia Zachodnie	175
W. T., Ziemia Zachodnie	368
J. Kz., Czechosłowacja po r. 1918	180, 372

Z KRONIKI NAUKOWEJ

Tomaszewski Władysław, Sprawozdanie z Sesji Naukowej pt. Tysiąclecie polskich Ziemi Zachodnich	375

Mitkowski Józef, „Bitwa pod Grundwaldem”. Wystawa w Muzeum Narodowym w Krakowie	Str. 377

Z KRONIKI INSTYTUTU ZACHODNIEGO

Uroczystości Jubileuszowe Instytutu Zachodniego. — Wystawa naukowej książki czeskiej i słowackiej. — Wizyty gości zagranicznych w I. Z. — Wyróżnienie	182-183
Nagrody „Polityki” — Powołanie na stanowisko profesora nadzwyczajnego UAM. — Nagroda WRN. — Pobyt doc. dr S. Zajchowskiej w Szwecji	379

Poszukiwanie korespondencji A. Humboldta	184
Konkurs na pracę w zakresie problematyki niemieckiej	184

KOMITET REDAKCYJNY

Kazimierz Piwarski — przewodniczący, Zdzisław Kaczmarczyk — zastępca przewodniczącego, Tadeusz Cyprian, Janusz Deresiewicz, Witold Jakóbczyk, Alfons Kłafkowski, Gerard Labuda, Janusz Pajewski, Czesław Pilichowski, Michał Pollak, Karol Marian Pospieszalski, Michał Szczaniecki, Mieczysław Suchocki, Jan Wąsicki.
Korektorzy: Monika Dziarnowska, Magdalena Staszewska.

PRZEGLĄD ZACHODNI

DWUMIESIĘCZNIK

SPIS TREŚCI

	Str.
Przemówienie Władysława Gomułki na uroczystej akademii we Wrocławiu w dniu 7 V 1960	3
ARTYKUŁY	
F. Herok, Polityka oświatowa na Ziemiach Zachodnich	20
J. Boroń, Rekonstrukcja przemysłu w Niemieckiej Republice Demokratycznej	39
J. Sobczak, Tzw. „Rückkehrwille” w świetle zachodnioniemieckich materiałów	58
MATERIAŁY	
B. Chmielewska, Sprawozdanie z Sesji Naukowej pt. Szkoła i nauczyciel na Ziemiach Zachodnich	79
A. Kwilecki, Szkolnictwo i nauczyciele na Ziemiach Zachodnich w publikacjach Instytutu Zachodniego	91
PRZEGLĄDY I KOMENTARZE	
J. Kozeński, „Tydzień Ziemi Zachodnich 1960”	97
A. Widera, III Zjazd Pisarzy Ziemi Zachodnich we Wrocławiu	102
M. Szczepaniak, Studenckie seminarium historyczne we Wrocławiu	106
A. W. Walczak, Obrachunki z przeszłością	107
E. Serwański, Oberländer i jego sprawa	113
Z. Nowak, Rola Imperializmu niemieckiego w procesie nierównomiernego rozwoju kapitalizmu	117
T. Piotrowski, Obchody dwusetnej rocznicy urodzin Fryderyka Schillera w NRD	124
M. Boral, Rocznica szyllerowska w NRF	127
KORESPONDENCJE	
C. Janus (Szczecin), Sesja Oświatowa Wojewódzkiej Rady Narodowej w Szczecinie	132
A. Kwilecki (Poznań), Zbliżenie nauczycieli wiejskich do problematyki socjologicznej na kursie TRZZ w Kwidzynie	135
J. Podgórczyński (Bydgoszcz), Zjazd bibliotekarzy Ziemi Zachodnich	138

OCENY I OMÓWIENIA

Str.

S. Zajchowska: — F. Barciński, E. Biderman, M. Czekańska, S. Konieczny, T. Sporakowski, E. Tomaszewski, Z. Walkiewicz, Tendencje rewizjonistyczne w szkolnych podręcznikach geograficznych NRF	140
Kurt Urbanek: Das Heimkehrrecht der deutschen Ausgetriebenen, ein Anspruch des positiven Völkerrechts (omów. B. Wiewióra)	167
Elisabeth Wiskemann: L'Asse Roma-Berlino, Storia del rapporto fra Mussolini e Hitler (omów. J. Krasuski)	170
Maria Fischbach-Pospelova: Polnische Literatur in Deutschland (omów. J. Chodera)	172

ZAPISKI BIBLIOGRAFICZNE

Ziemie Zachodnie, Niemcy w dobie imperializmu, Czechosłowacja po 1918 r. (zestawili: J. Kz., J. K., J. M.)	175

Z KRONIKI INSTYTUTU ZACHODNIEGO

Uroczystości Jubileuszowe Instytutu Zachodniego. — Wystawa naukowej książki czeskiej i słowackiej. — Wizyty gości zagranicznych w I. Z. — Wyróżnienie	182
Poszukiwanie korespondencji A. Humboldta	184
Konkurs na prace w zakresie problematyki niemieckiej	184

REDAKCJA I ADMINISTRACJA „PRZEGLĄDU ZACHODNIEGO”
INSTYTUT ZACHODNI, POZNAŃ, ul. Chełmońskiego 1, m. 7/8, tel. 625-32

KOMITET REDAKCYJNY

Kazimierz Piwarski — przewodniczący, Zdzisław Kaczmarczyk — zastępca przewodniczącego, Tadeusz Cyprian, Janusz Deresiewicz, Witold Jakóbczyk, Alfons Klafkowski, Gerard Labuda, Janusz Pajewski, Czesław Piłichowski, Michał Pollak, Karol Marian Pospieszalski, Michał Szaniecki, Mieczysław Suchocki,
Jan Wąsicki

Korektorzy: Monika Dziarnowska, Magdalena Staszewska

PRZEGLĄD ZACHODNI

DWUMIESIĘCZNIK

SPIS TREŚCI

Str.

ARTYKUŁY

- Z. Rołocki, Bundeswehra na przełomie lat 1959—1960 187
- L. Trzeciakowski, Konflikt Wilhelm II — Bismarck a niemieckie klasy posiadające 214
- G. Trübner, Niemiecki republikanin Jan Filip Becker i jego stosunek do Polski 223

MATERIAŁY

- J. Kremer, Dojście Hitlera do władzy w świetle ówczesnej prasy polskiej 245
- Z. Sz wajdler, Szkolnictwo niemieckie w Łodzi w latach 1918—1939 262
- T. Puchalski, Drzewny handel zagraniczny Niemiec w latach 1946—1957 278
- J. Serczyk, Niedoszła broszura i wykłady o „niemieckim Koperniku” 299

PRZEGLĄDY I KOMENTARZE

- W. Tomaszewski, Uroczystości grunwaldzkie 312
- J. Sobczak, Granica na Odrze i Nysie w opinii zachodniej 315
- E. Serwański, Zagadnienie antysemityzmu w Niemczech zachodnich . 322
- T. Piotrowiak, Konferencje kulturalne w NRD 330
- M. Boral, Problemy szkolnictwa zachodnioniemieckiego 334

KORESPONDENCJE

- N. Honsza (Wrocław), Rękopisy Gerharta Hauptmanna w Bibliotece Uniwersyteckiej we Wrocławiu 344
- W. Staszewski (Kowary), Obchody piętnastolecia na Dolnym Śląsku 346

OCENY I OMÓWIENIA

- George S. Wheeler, Die amerikanische Politik in Deutschland 1945—1950 (omów. J. Muszyński) 353
- Georg Herde und Hans Majer, „bis alles in Scherben fällt.. Beiträge zur Zeitgeschichte. B. I (omów. E. Serwański) 355

Janusz Pajewski, „Mitteleuropa”. Studia z dziejów imperializmu niemieckiego w dobie pierwszej wojny światowej (omów. H. Batorski)	356
Klemens von Klemperer, Germany's New Conservatism — Werner Liebe, Die Deutschnationale Volkspartei 1918—1924. — Klaus Hornung, Der Jungdeutsche Orden (omów. J. Krasuski)	158
Walter Muschg, Die Zerstörung der deutschen Literatur (omów. J. Chodera)	365

ZAPISKI BIBLIOGRAFICZNE

Ziemie Zachodnie, Niemcy w dobie imperializmu, Czechosłowacja po 1918 r. (zestawili: W. T., J. K., J. M., J. Kz.)	368

Z KRONIKI NAUKOWEJ

W. Tomaszewski, Sprawozdanie z Sesji Naukowej pt. „Tysiąclecie polskich Ziemi Zachodnich”	375
J. Mitkowski, „Bitwa pod Grunwaldem”. Wystawa w Muzeum Narodowym w Krakowie	377

Z KRONIKI INSTYTUTU ZACHODNIEGO

Nagrody „Polityki”. — Powołanie na stanowisko profesora nadzwyczajnego UAM. — Nagroda WRN. — Pobyt doc. dr S. Zajchowskiej w Szwecji	379

REDAKCJA I ADMINISTRACJA „PRZEGLĄDU ZACHODNIEGO”
 INSTYTUT ZACHODNI, POZNAŃ, ul. Chełmońskiego 1, m. 7/8, tel. 625-32

KOMITET REDAKCYJNY

Kazimierz Piwarski — przewodniczący, Zdzisław Kaczmarczyk — zastępca przewodniczącego, Tadeusz Cyprian, Janusz Deresiewicz, Witold Jakóbczyk, Alfons Klafkowski, Gerard Labuda, Janusz Pajewski, Czesław Pilichowski, Michał Pollak, Karol Marian Pospieszalski, Michał Szaniecki, Mieczysław Suchocki, Jan Wąsicki

Korektorzy: Monika Dziarnowska, Magdalena Staszewska

PRZEGLĄD ZACHODNI

D W U M I E S I Ę C Z N I K

ROCZNIK XVI
R O K 1 9 6 0

TOM III
(nr 5—6)

POZNAŃ
INSTYTUT ZACHODNI
1 9 6 0

SPIS TREŚCI TOMU III ZA ROK 1960

	str.
Sprawy niemieckie w wystąpieniach Władysława Gomułki na XV Sesji Zgromadzenia Ogólnego ONZ	3
Wilhelm Pieck (3 I 1876 — 7 IX 1960)	10

ARTYKUŁY

Kaczmarczyk Zdzisław, Polska granica zachodnia w perspektywie tysiąca lat historii	245
Kolańczyk Kazimierz, Kryzys szkolnictwa wyższego w Niemieckiej Republice Federalnej	267
Krajczycki Tadeusz, Gospodarcze aspekty izolacji Berlina zachodniego	55
Wiewióra Bolesław, Zagadnienie uznania NRD a doktryna Hallsteina	20
Wiewióra Bolesław, Zagadnienia rewizjonizmu zachodnioniemieckiego na XV Sesji Zgromadzenia Ogólnego ONZ	227

MATERIAŁY

Aleksandrowicz W., Staniewski T., Materiały do dziejów Niemiec w świetle poglądów Roberta Keyserlingka	315
Bartosiewiczowa S., Bronsztejn S., Piegatowa D., Rzemieślnicy województwa wrocławskiego	101
Biderman Eugeniusz, Funkcje powiatów i miast województwa koszalińskiego na podstawie statystyki zawodowej 1959 r.	81
Bronsztejn S., p. Bartosiewiczowa	101
Chmielewska Bożenna, Lipińska-Wrombłowa Urszula, Niektóre przejawy aktywności kulturalnej inteligencji słupskiej	118
Lipińska-Wrombłowa Urszula, p. Chmielewska Bożenna	118
Pańczyk Halina, Maria Konopnicka a walka z polityką germanizacyjną władz pruskich	288
Piegatowa D., p. Bartosiewiczowa S.	101
Prorok Leszek, Elementy polskie w dramatach bałtyckich Zachariasza Wernera	307
Ratyńska Barbara, Sprawy językowe Opolszczyzny w korespondencji władz i wydawców niemieckich	130
Rutkowski Zygmunt, Życie ludności polskiej w Zielonej Górze w latach 1890—1939	138
Staniewski T. p. Aleksandrowicz W.	315
Zieliński Andrzej, Niemcy i zabór pruski w publicystyce powstania listopadowego	302

DOKUMENTY

Nota rządu polskiego do rządów państw NATO (podał Józef Muszyński)	320
Démarches szefów polskich przedstawicielstw dyplomatycznych w krajach NATO (podał Józef Muszyński)	322
Memorandum rządu NRD na XV Sesję Zgromadzenia Ogólnego ONZ w sprawie rozbrojenia (podał Janusz Ptasieński)	327

Cieślak Tadeusz, „Problem Sachsenhausen” w NRF	350
Janicki Lech, Przemiany w Socjaldemokratycznej Partii Niemiec	343
Kozeński Jerzy, Wizyta delegacji partyjno-rządowej ČSRS w Polsce	150
Kozeński Jerzy, Wizyta delegacji Wojska Polskiego w ČSRS	336
Krajczycki Tadeusz, Stosunki handlowe między NRF a NRD	354
M. F., Sprawy Niemiec w uchwałach narady moskiewskiej partii komunistycznych i robotniczych	333
Piotrowiak Teresa, 150 lat istnienia Uniwersytetu im. Humboldta w Berlinie	170
Piotrowiak Teresa, Obchody rocznicowe w NRD	358
Pospieszalski Karol Marian, Rada Państwa w Niemieckiej Republice Demokratycznej	154
Sobczak Janusz, Kolejny etap zachodniemieckiego rewizjonizmu	159
Sobczak Janusz, Polityczne i militarne konsekwencje pięcioletniej przynależności NRF do NATO	338
Suchocki Mieczysław, Karol Jaspers a sprawa zjednoczenia Niemiec	165

KORESPONDENCJE

Gruchala Jan (Piła), Wyniki pracy społecznej mieszkańców Piły	183
Janus Czesław (Szczecin), Z wydarzeń kulturalnych Szczecina	174
Sługocka Ludmiła (Poznań), Kalisz i Świnoujście nawiązały współpracę kulturalną	177
Sługocka Ludmiła (Poznań), Z życia naukowego i kulturalnego Uniwersytetu im. K. Marksa w Lipsku	362
Sobczak Janusz (Poznań), III Studium Pomorzoznawcze w Koszalinie	180
Staszewski Wojciech (Kowary), Dolnośląskie Zagłębie Miedziowe	369

OCENY I OMÓWIENIA

Rotocki Zbigniew, Z dziejów Kriegsmarine (na marginesie pamiętników: Erich Raeder, Mein Leben; Karl Dönitz, Zehn Jahre und zwanzig Tage)	378
Apitz Bruno, Nackt unter Wölfen (omów. Teresa Piotrowiak)	416
Burckhardt Carl J., Meine Danziger Mission 1937—1939 (omów. Henryk Batowski)	189
Cyprian Tadeusz i Sawicki Jerzy, „Nie oszczędzać Polski!” (omów. Wojciech Staszewski)	409
„Die Westberlinfrage und die Vorschläge der Deutschen Demokratischen Republik zu ihrer Lösung (omów. Bolesław Wiewióra)	186
Habe Hans, Off Limits (omów. Michalina Boral)	418
Haie in der Ostsee-Dokumentation zur aggressiven Politik des deutschen Militarismus im Ostseeraum (omów. gl)	195
d'Harcourt Robert, L'Allemagne d'Adenauer (omów. Paweł de Laval)	187
Hollyday Frederic B. M., Bismarck's Rival (omów. Jerzy Krasuski)	395
Hubatsch Walther, Der Admiralstab und die obersten Marinebehörden in Deutschland 1848—1945 (omów. Jerzy Krasuski)	395
Kasper M. i Sołta J., Aus Geheimakten nazistischer Wendepolitik (omów. gl)	196
Klaffkowski Alfons, Umowa Poczdamska z dnia 2 VIII 1945 (omów. Andrzej Skowroński)	404
Klee Karl, Das Unternehmen „Seelöwe” (omów. Jerzy Krasuski)	395
Koszyk Kurt, Zwischen Kaiserreich und Diktatur. Die sozialdemokratische Presse von 1914 bis 1933 (omów. Jerzy Krasuski)	192

PRZEGLĄD ZACHODNI

DWUMIESIĘCZNIK

SPIS TREŚCI

	Str.
Sprawy niemieckie w wystąpieniach Władysława Gomułki na XV Sesji Zgromadzenia Ogólnego ONZ	3
Wilhelm Pieck (3 I 1876 — 7 IX 1960)	10

ARTYKUŁY

B. Wiewióra, Zagadnienie uznania NRD a doktryna Hallsteina	20
T. Krajczycki, Gospodarcze aspekty izolacji Berlina zachodniego	55

MATERIAŁY

E. Biderman, Funkcje powiatów i miast województwa koszalińskiego na podstawie statystyki zawodowej w 1959 r.	81
S. Bartosiewiczowa, S. Bronsztejn, D. Piegatowa, Rzemieślnicy województwa wrocławskiego	101
B. Chmielewska, U. Lipińska-Wrombłowa, Niektóre przejawy aktywności kulturalnej inteligencji śląskiej	113
B. Ratyńska, Sprawy językowe Opolszczyzny w korespondencji władz i wydawców niemieckich	130
Z. Rutkowski, Życie ludności polskiej w Zielonej Górze w latach 1890—1939	138

PRZEGLĄDY I KOMENTARZE

J. Kozieński, Wizyta delegacji partyjno-rządowej ČSRS w Polsce	150
K. M. Pospieszalski, Rada Państwa w Niemieckiej Republice Demokratycznej	154
J. Sobczak, Kolejny etap zachodniemieckiego rewizjonizmu	159
M. Suchocki, Karol Jaspers a sprawa zjednoczenia Niemiec	165
T. Piotrowiak, 150 lat istnienia Uniwersytetu im. Humboldta w Berlinie	170

KORESPONDENCJE

C. Janus (Szczecin), Z wydarzeń kulturalnych Szczecina	174
L. Sługocka (Poznań), Kalisz i Świnoujście nawiązały współpracę kulturalną	177
J. Sobczak (Poznań), III Studium Pomoroznawcze w Koszalinie	180
J. Gruchała (Pila), Wyniki pracy społecznej mieszkańców Pily	183

OCENY I OMÓWIENIA

	Str.
„Die Westberlinfrage und die Vorschläge der Deutschen Demokratischen Republik zu ihrer Lösung" (omów. B. Wiewióra)	186
Robert D'Harcourt, L'Allemagne d'Adenauer (omów. P. de Laval)	187
Carl J. Burckhardt, Meine Danziger Mission 1937—1939 (omów. H. Batowski)	189
Carl E. Schorske, German Social Democracy 1905—1917. The Development of the Great Schism. — Kurt Koszyk, Zwischen Kaiserreich und Diktatur. Die sozialdemokratische Presse von 1914 bis 1933 (omów. J. Krasuski)	192
Wolfgang Saile, Hermann Wagener und sein Verhältnis zu Bismarck (omów. J. Krasuski)	195
Haße in der Ostsee — Dokumentation zur aggressiven Politik des deutschen Militarismus im Ostseeraum (omów. gl.)	195
M. Kasper i J. Śolta, Aus Geheimakten nazistischer Wendenpolitik (omów. gl.)	196
Johannes Nichtweiss, Die ausländischen Saisonarbeiter in der Landwirtschaft der östlichen und mittleren Gebiete des Deutschen Reiches von 1890—1914 (omów. A. Brożek)	197
„Politische und ökonomische Geographie". Einführung. Praca zbiorowa pod redakcją H. Sanke (omów. T. Kiedrowska-Lijewska)	202
L. Küttner, Zur Gebiets-, Stadt- und Dorfplanung (omów. R. Domański)	204
„Świadectwa Niemieckie" zeszyty 1—7. (omów. W. Tomaszewski)	206
„Roczniki Sztuki Śląskiej" t. I (omów. K. Kalinowski)	209
„Polish Western Affairs" Vol. I nr 1/1960 (omów. J. M.)	212

ZAPISKI BIBLIOGRAFICZNE

Ziemie Zachodnie, Niemcy w dobie imperializmu, Czechosłowacja po 1918 roku (zestawili: W. T., Z. K., J. M., J. Kz.)	213

Z KRONIKI INSTYTUTU ZACHODNIEGO

Przyznanie medalu grunwaldzkiego. — Tytuł doktora h. c. — Wizyty gości zagranicznych w IZ. — Posiedzenie Kuratorium IZ. — Przekazywanie IZ nowych pomieszczeń. — Pracownicy IZ w Czechosłowacji	221

REDAKCJA I ADMINISTRACJA „PRZEGLĄDU ZACHODNIEGO"
 INSTYTUT ZACHODNI, POZNAŃ, ul. Chelmońskiego 1, m. 7/8, tel. 825-32

KOMITET REDAKCYJNY

Kazimierz Piwarski — przewodniczący, Zdzisław Kaczmarczyk — zastępca przewodniczącego, Tadeusz Cyprian, Janusz Deresiewicz, Witold Jakóbczyk, Alfons Klafkowski, Gerard Labuda, Janusz Pajewski, Czesław Piłichowski, Michał Pollak, Karol Marian Pospieszalski, Michał Szaniecki, Mieczysław Suchocki,
 Jan Wąsicki

Korektorzy: Monika Dziarnowska, Magdalena Staszewska

PRZEGLĄD ZACHODNI

DWUMIESIĘCZNIK

SPIS TREŚCI

Str.

ARTYKUŁY

- B. *Wiewióra*, Zagadnienia rewizjonizmu zachodniemieckiego na XV Sesji Zgromadzenia Ogólnego ONZ 227
- Z. *Kaczmarczyk*, Polska granica zachodnia w perspektywie tysiąca lat historii 245
- K. *Kolańczyk*, Kryzys szkolnictwa wyższego w Niemieckiej Republice Federalnej 267

MATERIAŁY

- H. *Pańczyk*, Maria Konopnicka a walka z polityką germanizacyjną władz pruskich 288
- A. *Zieliński*, Niemcy i zabór pruski w publicystyce powstania listopadowego 302
- L. *Prorok*, Elementy polskie w dramatach bałtyckich Zachariasza Wenera 307
- W. *Aleksandrowicz*, T. *Staniewski*, Materiały do dziejów Niemiec w świetle poglądów Roberta Keyserlingka 315

DOKUMENTY

- Nota rządu polskiego do rządów państw NATO (podał *J. Muszyński*) 320
- Démarches szefów polskich przedstawicielstw dyplomatycznych w krajach NATO (podał *J. Muszyński*) 322
- Memorandum rządu NRD na XV Sesję Zgromadzenia Ogólnego ONZ w sprawie rozbrojenia (podał *J. Ptasieński*) 327

PRZEGLĄDY I KOMENTARZE

- M. *F.*, Sprawy Niemiec w uchwałach narady moskiewskiej partii komunistycznych i robotniczych 333
- J. *Kozeński*, Wizyta delegacji Wojska Polskiego w CSRS 336
- J. *Sobczak*, Polityczne i militarne konsekwencje pięcioletniej przynależności NRF do NATO 338
- L. *Janicki*, Przemiany w Socjaldemokratycznej Partii Niemiec 343
- T. *Cieślak*, „Problem Sachsenhausen” w NRF 350
- T. *Krajczycki*, Stosunki handlowe między NRF a NRD 354
- T. *Piotrowiak*, Obchody rocznicowe w NRD 358

KORESPONDENCJE

- L. *Sługocka* (Poznań), Z życia naukowego i kulturalnego Uniwersytetu im. K. Marksa w Lipsku 362
- W. *Staszewski* (Kowary), Dolnośląskie Zagłębie Miedziowe 369

OCENY I OMÓWIENIA

	Str.
Z. Rotocki, Z dziejów Kriegsmarine (na marginesie pamiętników: Erich Raeder, Mein Leben; Karl Dönitz, Zehn Jahre und zwanzig Tage)	378
Walter Hubatsch, Der Admiralstab und die obersten Marinebehörden in Deutschland 1848—1945. — Frederic B. M. Hollyday, Bismarck' Rival. — Wolfgang Wacker, Der Bau des Panzerschiffes „A“ und der Reichstag. — Ernst L. Presseisen, Germany and Japan. — Karl Klee, Das Unternehmen „See-löwe“ (omów. J. Krasuski)	395
White Book on the Policy of the two German States (omów. J. Muszyński)	400
Alfons Klafkowski, Umowa Poczdamska z dnia 2 VIII 1945 (omów. A. Skowroński)	404
Marian Podkowiński, Na ostrzu noża (omów. J. Ptasński)	408
Tadeusz Cyprian i Jerzy Sawicki, „Nie oszczędzać Polski!” (omów. W. Staszewski)	409
Heinrich Weinstock, Die Tragödie des Humanismus (omów. M. Suchocki)	411
Bruno Apitz, Nackt unter Wölfen (omów. T. Piotrowiak)	416
Hans Habe, Off Limits (omów. M. Boral)	418

ZAPISKI BIBLIOGRAFICZNE

Ziemie Zachodnie, Niemcy w dobie imperializmu (zestawili: W. T., Z. K., J. M.)	422

Z KRONIKI NAUKOWEJ

W. Maisel, Początki miast zachodniej Polski tematem Sesji Naukowej w Zielonej Górze	427
J. Kozeński, Konferencja poświęcona dziejom emigracji polskiej w Niemczech	430
J. K., Konferencja bibliograficzna Ziemi Zachodnich w Poznaniu	433

Z KRONIKI INSTYTUTU ZACHODNIEGO

Walne Zebranie Członków Instytutu Zachodniego. — Posiedzenie Kuratorium IZ. — „Polskie Ziemie Zachodnie” w języku włoskim. — Wizyty gości zagranicznych w IZ. — Nagroda Prezydium PRN w Jeleniej Górze	435

REDAKCJA I ADMINISTRACJA „PRZEGLĄDU ZACHODNIEGO”
INSTYTUT ZACHODNI, POZNAŃ, ul. Chełmońskiego 1, m. 7/8, tel. 625-32

KOMITET REDAKCYJNY

Kazimierz Piwarski — przewodniczący, Zdzisław Kaczmarczyk — zastępca przewodniczącego, Tadeusz Cyprian, Janusz Deresiewicz, Witold Jakóbczyk, Alfons Klafkowski, Gerard Labuda, Janusz Pajewski, Czesław Pilichowski, Michał Pollak, Karol Marian Pospieszalski, Michał Szaniecki, Mieczysław Suchocki, Jan Wąsicki

Korektorzy: Monika Dziarnowska, Magdalena Staszewska

PRZEGLĄD ZACHODNI

D W U M I E S I Ę C Z N I K

ROCZNIK XVII

R O K 1 9 6 1

TOM I

(nr 1—2)

POZNAŃ
INSTYTUT ZACHODNI

1 9 6 1

52 473

Bf 1000

SPIS TREŚCI TOMU I ZA ROK 1961

ARTYKUŁY

	str.
Bartosik Jerzy, Zmiany w strukturze agrarnej Ziem Zachodnich	37
Batowski Henryk, Sojusze wojskowe Czechosłowacji 1919—1938	289
Dopierała Bogdan, Powiązania Szczecina z Czechosłowacją w dwudziestoleciu międzywojennym	307
Kopeć Bohdan, Stan aktualny produkcji rolnej Ziem Zachodnich	57
Kropilák Miroslav, Piętnaście lat ludowodemokratycznej Czechosłowacji	230
Pospieszalski Karol Marian, Dwie konstytucje czechosłowackie 1948 i 1960	276
Radkiewicz Waclaw, Rolnictwo polskich Ziem Zachodnich w gospodarce Niemiec w latach 1919—1945	73
Sroga Alojzy, Rolnictwo Ziem Zachodnich po czterech latach	19
Šnejdarek Antonin, Rozwój sytuacji międzynarodowej po r. 1945 a stosunki czechosłowacko-polskie	215
Střída Miroslav, Znaczenie regionów gospodarczych w nowym podziale terytorialnym Czechosłowacji	262
Zajchowska Stanisława, Geograficzne czynniki integracji Ziem Zachodnich	3

MATERIAŁY

Dutkowski Jan, Jakub Szejnike — pierwszy polski tłumacz „Babuni” Bożeny Němcowej	347
Głębocki Benicjusz, Rejonizacja produkcji roślinnej i zwierzęcej w Czechosłowacji	332
Kwilecki Andrzej, Z badań nad przemianami społeczno-kulturalnymi wsi na Ziemiach Zachodnich	108
Lach Wiktor, Rozwój wsi trzebnickiej w okresie piętnastolecia w świetle badań ankietowych	89
Začek Václav, Marcin G. Gizewłusz i Jan E. Purkyně	343

DOKUMENTY

Tekst nowej konstytucji ČSRS (tłum. Irena Kwilecka i Karol Marian Pospieszalski)	354
Tekst artykułu „Trybuny Ludu” w związku z wizytą B. Beitz’a w Polsce (podał Józef Muszyński)	369

PRZEGLĄDY I KOMENTARZE

Kobylański Mieczysław, Głos szwedzkiego naukowca o polskich Ziemiach Zachodnich	374
Krajczycki Tadeusz, Polityka mieszkaniowa w NRF	131
Krajczycki Tadeusz, Gospodarka Niemieckiej Republiki Demokratycznej w r. 1960	376
Krajczycki Tadeusz, Rewaloryzacja zachodniej marki niemieckiej	379
Miedziński Florian, Działalność Sejmowej Komisji Ziem Zachodnich podczas II kadencji Sejmu PRL w latach 1957—1961	136

	str.
Piotrowiak Teresa, Instytut Literatury im. Johanna Bechera w Lipsku	383
Sobczak Janusz, Głosy opinii zachodniej o granicy na Odrze i Nysie	126
Sobczak Janusz, Krajowa Narada Dziennikarzy w Poznaniu z okazji piętnastej rocznicy istnienia ZAP	373

KORESPONDENCJE

Kuciński Leon (Warszawa), Imprezy organizowane w r. 1960 przez Ośrodek Kultury Czechosłowackiej w Warszawie	386
Pręcki Jan (Poznań), Z problematyki kooperacji w pracy TRZZ w Poznaniu	389
Prorok Leszek (Poznań), Zjazdy i seminaria literackie Komitetu Porozumiewawczego Pisarzy Ziemi Zachodnich	146
Staszewski Wojciech (Kowary), Rozwój miast i osiedli na terenie Zagłębia Miedziowego	140
Staszewski Wojciech, (Kowary), Życie kulturalne Jeleniej Góry	391

OCENY I OMÓWIENIA

Brzozowski Stanisław, Niemieccy historycy rolnictwa o Polsce (na marginesie artykułów zamieszczonych w czasopiśmie „Zeitschrift für Agrargeschichte und Agrarsoziologie”)	165
Kubiak Stanisław, Z problematyki ruchu robotniczego w Wielkopolsce (na marginesie pracy: Bolesław Danilczuk, Ruch robotniczy w Wielkopolsce w latach 1908—1914)	171
Kwilecka Irena, Tzw. idea słowiańska w językowym i literackim odrodzeniu Słowian (na marginesie książki: Frank Wollman, Slovanství v jazykové literární obrozeni u Slovanů)	398
Wielopolski Alfred, Nowe oświecenie tzw. „Osthilfe” w l. 1928—1933 (na marginesie pracy: Bruno Buchta, Die Junker und die Weimarer Republik)	151
*	
Brepohl W., Industrievolk im Wandel von der agraren zur industriellen Daseinsform dargestellt am Ruhrgebiet (omów. Andrzej Brożek)	183
Broniewski Tadeusz, Trzebnica (omów. Konstanty Kalinowski)	426
Czerner Olgierd, Rozpędowski Jerzy, Bolków, Zamek w Swinach (omów. Konstanty Kalinowski)	426
Giombiowski Karol, Polska literatura polityczna na Śląsku od XVI do końca XVIII w. (omów. Maria Adamczyk)	195
„Historica” II (omów. Janusz Sobczak)	423
Kohn Hans, The Mind of Germany (omów. Jerzy Krasuski)	181
Kopecký Rudolf, Československý odboj v Polsku w r. 1939 (omów. Jerzy Kozeński)	418
Peck Joachim, Die Völkerrechtssubjektivität der Deutschen Demokratischen Republik (omów. Bolesław Wiewióra)	412
„Polsko-czechosłowackie braterstwo broni w drugiej wojnie światowej 1939—1945”. Zebrał i opracował Stanisław Wroński (omów. Jerzy Kozeński)	418
Pounds N. J. G., The Industrial Geography of Modern Poland (omów. Leszek Kosiniński)	415
Przedpelski Mieczysław, Smoliński Stanisław: Struktura przemysłu Ziemi Zachodnich (omów. Zbyszko Chojnicki)	425
Rozpędowski Jerzy, p. Czerner Olgierd	426
Rozpędowski Jerzy, Zamek Grodno w Zagórzu Śląskim i zamki Nowy Dwór, Radosno, Rogowice (omów. Konstanty Kalinowski)	426
Sandner G., Wabern. Die Entwicklung eines nordhessischen Dorfes unter dem Einfluss der Verkehrszentralität (omów. Ryszard Domański)	187
Smoliński Stanisław p. Przedpelski Mieczysław	425

	str.
Steinberg Werner, Gdy stanęły zegary (omów. Teresa Piotrowiak)	190
„Studia Śląskie”. Seria nowa pod redakcją Seweryna Wysloucha (omów. Jerzy Kozeński)	193
„Vám poděkování a láska vám” (omów. Jerzy Kozeński)	423
Wrzosek Antoni, Czechosłowacja. Zarys ogólnej geografii kraju (omów. Stanisława Zajchowska)	417
„Zarys rejonizacji przyrodniczo-rolniczej w woj. opolskim” (omów. Benicjusz Głębocki)	197
Ziata Mieczysław, Brzeg (omów. Konstanty Kalinowski)	426

ZAPISKI BIBLIOGRAFICZNE

Z. K., J. M., B. W., Niemcy w dobie imperializmu	200, 429
W. T., Ziemie Zachodnie	201, 431
J. Kz., S. Z., Czechosłowacja po roku 1918	434

Z KRONIKI NAUKOWEJ

gl., Posiedzenie Komisji Historycznej Polsko-Czechosłowackiej w Bratysławie	437
Serwański Edward, Polsko-czechosłowacka konferencja naukowa w Katowicach	437

LISTY DO REDAKCJI

206

Z KRONIKI INSTYTUTU ZACHODNIEGO

Nowe pomieszczenia Instytutu Zachodniego. — Nagrody Miasta Poznania. — Posiedzenie Komisji Koordynacyjnej Instytutów Ziemi Zachodnich. — Wizyty gości zagranicznych w IZ	208
Wybór prof. Z. Kaczmarczyka na posła. — Odnaczenia. — Posiedzenie Kuratorium IZ. — Posiedzenia Sekcji Historycznej IZ. — Wizyty gości zagranicznych w IZ. — Stopień naukowy docenta. — Wyjazd do NRD — Prof. G. Labuda Sekretarzem Generalnym PTPN	440—441

KOMITET REDAKCYJNY

Kazimierz Piwarski — przewodniczący, Zdzisław Kaczmarczyk — zastępca przewodniczącego, Tadeusz Cyprian, Janusz Deresiewicz, Witold Jaskóbczyk, Alfons Klafkowski, Gerard Labuda, Janusz Pajewski, Czesław Pilichowski, Michał Pollak, Karol Marian Pospieszalski, Michał Szczaniecki, Mieczysław Suchocki, Jan Wąsicki
 Korektorzy: Monika Dziarnowska, Magdalena Staszewska

PRZEGLĄD ZACHODNI

DWUMIESIĘCZNIK

SPIS TREŚCI

Str.

ARTYKUŁY

- S. Zajchowska, Geograficzne czynniki integracji Ziemi Zachodnich 3
- A. Sroga, Rolnictwo Ziemi Zachodnich po czterech latach 19
- J. Bartosik, Zmiany w strukturze agrarnej Ziemi Zachodnich 37
- B. Kopeć, Stan aktualny produkcji rolnej Ziemi Zachodnich 57
- W. Radkiewicz, Rolnictwo polskich Ziemi Zachodnich w gospodarce Niemiec w latach 1919—1945 73

MATERIAŁY

- W. Łach, Rozwój wsi trzebnickiej w okresie piętnastolecia w świetle badań ankietowych 89
- A. Kwilecki, Z badań nad przemianami społeczno-kulturalnymi wsi na Ziemiach Zachodnich 108

PRZEGLĄDY I KOMENTARZE

- J. Sobczak, Głosy opinii zachodniej o granicy na Odrze i Nysie 126
- T. Krajczyk, Polityka mieszkaniowa w NRF 131
- F. Miedziński, Działalność Sejmowej Komisji Ziemi Zachodnich podczas II kadencji Sejmu PRL w latach 1957—1961 136

KORESPONDENCJE

- W. Staszewski (Kowary), Rozwój miast i osiedli na terenie Zagłębia Miedziowego 140
- L. Prorok (Poznań), Zjazdy i seminaria literackie Komitetu Porozumiewawczego Pisarzy Ziemi Zachodnich 146

OCENY I OMÓWIENIA

- A. Wielopolski, Nowe oświetlenie tzw. „Osthife” w l. 1928—1933 (na marginesie pracy: Bruno Buchta, Die Junker und die Weimarer Republik) 151
- S. Brzozowski, Niemiecy historycy rolnictwa o Polsce (na marginesie artykułów zamieszczonych w czasopiśmie „Zeitschrift für Agrargeschichte und Agrarsoziologie”) 163
- S. Kubiak, Z problematyki ruchu robotniczego w Wielkopolsce (na marginesie pracy: Bolesław Daniłczuk, Ruch robotniczy w Wielkopolsce w latach 1908—1914) 171

	Str.
Hans Kohn, <i>The Mind of Germany</i> (omów. J. Krasuski)	181
W. Brepohl, <i>Industrievolk im Wandel von der agraren zur industriellen Daseinsform, dargestellt am Ruhrgebiet</i> (omów. A. Brożek)	183
G. Sandner, <i>Wabern. Die Entwicklung eines nordhessischen Dorfes unter dem Einfluss der Verkehrszentralität</i> (omów. R. Domański)	187
Werner Steinberg, <i>Gdy stanęły zegary</i> (omów. T. Piotrowiak)	190
„ <i>Studia Śląskie</i> ” Seria nowa pod redakcją Seweryna Wysłoucha (omów. J. Kozeński)	193
Karol Głombowski, <i>Polska literatura polityczna na Śląsku od XVI do końca XVIII w.</i> (omów. M. Adamczyk)	195
„ <i>Zarys rejonizacji przyrodniczo-rolniczej w woj. opolskim</i> ” (omów. B. Głębocki)	197

ZAPISKI BIBLIOGRAFICZNE

Ziemie Zachodnie, Niemcy w dobie imperializmu (zestawili: W. T., Z. K., J. M.)	200

LISTY DO REDAKCJI 206

Z KRONIKI INSTYTUTU ZACHODNIEGO

Nowe pomieszczenia Instytutu Zachodniego. — Nagrody Miasta Poznania. — Posiedzenie Komisji Koordynacyjnej Instytutów Ziem Zachodnich. — Wizyty gości zagranicznych w IZ	208

REDAKCJA I ADMINISTRACJA „PRZEGLĄDU ZACHODNIEGO”
 INSTYTUT ZACHODNI, POZNAŃ, Stary Rynek 2, tel. 546-56

KOMITET REDAKCYJNY

Kazimierz Piwarski — przewodniczący, Zdzisław Kaczmarczyk — zastępca przewodniczącego, Tadeusz Cyprian, Janusz Deresiewicz, Witold Jakóbczyk, Alfons Klafkowski, Gerard Labuda, Janusz Pajewski, Czesław Pilichowski, Michał Pollak, Karol Marian Pospieszalski, Michał Szczaniecki, Mieczysław Suchocki,
 Jan Wąsicki

Korektorzy: Monika Dziarnowska, Magdalena Staszewska

PRZEGLĄD ZACHODNI

DWUMIESIĘCZNIK

SPIS TREŚCI

Str.

ARTYKUŁY

- A. *Snejdárk*, Rozwój sytuacji międzynarodowej po r. 1945 a stosunki czechosłowacko-polskie 215
- M. *Kropilák*, Piętnaście lat ludowodemokratycznej Czechosłowacji 230
- M. *Střida*, Znaczenie regionów gospodarczych w nowym podziale terytorialnym Czechosłowacji 262
- K. M. *Pospieszalski*, Dwie konstytucje czechosłowackie 1948 i 1960 276
- H. *Batowski*, Sojusze wojskowe Czechosłowacji 1919—1938 289
- B. *Dopierala*, Powiązania Szczecina z Czechosłowacją w dwudziestoleciu międzywojennym 307

MATERIAŁY

- B. *Głębocki*, Rejonizacja produkcji roślinnej i zwierzęcej w Czechosłowacji 332
- V. *Začek*, Marcin G. Gizewiusz i Jan E. Purkyně 343
- J. *Dutkowski*, Jakub Szejnlike — pierwszy polski tłumacz „Babuni” Bożeny Němcovej 347

DOKUMENTY

- Tekst nowej konstytucji CSRS (tłum. I. *Kwilecka* i K. M. *Pospieszalski*) 354
- Tekst artykułu „Trybuny Ludu” w związku z wizytą B. *Beitza* w Polsce (podał J. *Muszyński*) 369

PRZEGLĄDY I KOMENTARZE

- J. *Sobczak*, Krajowa Narada Dziennikarzy w Poznaniu z okazji piętnastej rocznicy istnienia ZAP 373
- M. *Kobyłański*, Głos szwedzkiego naukowca o polskich Ziemiach Zachodnich 374
- T. *Krajczycki*, Gospodarka Niemieckiej Republiki Demokratycznej w r. 1960 376
- T. *Krajczycki*, Rewaloryzacja zachodniej marki niemieckiej 379
- T. *Piotrowiak*, Instytut Literatury im. *Johannesa Bechera* w Lipsku 383

KORRESPONDENCJE

- L. *Kuciński* (Warszawa), Imprezy organizowane w r. 1960 przez Ośrodek Kultury Czechosłowackiej w Warszawie 386

	Str.
J. Prędkie (Poznań), Z problematyki kooperacji w pracy TRZZ w Poznaniu	389
W. Staszewski (Kowary), Życie kulturalne Jeleniej Góry	391

OCENY I OMÓWIENIA

I. Kwilecka, Tzw. idea słowiańska w językowym i literackim odrodzeniu Słowian (na marginesie książki: Frank Wollman, Slovanství v jazykové literární obrozeni u Slovanů)	398
Joachim Peck, Die Völkerrechtssubjektivität der Deutschen Demokratischen Republik (omów. B. Wiewióra)	412
N. J. G. Pounds, The Industrial Geography of Modern Poland (omów. L. Kosiński)	415
Antoni Wrzosek, Czechosłowacja. Zarys ogólnej geografii kraju (omów. S. Zajchowska)	417
Rudolf Kopecký, Československý odboj v Polsku v r. 1939. — „Polsko-czechosłowackie braterstwo broni w drugiej wojnie światowej 1939—1945”. Zebrał i opracował Stanisław Wroński (omów. J. Kozeński)	418
„Vám poděkování a lásku vám” (omów. J. Kozeński)	422
„Historica” II (omów. J. Sobczak)	423
M. Przedpelski, S. Smoliński, Struktura przemysłu Ziemi Zachodnich (omów. Z. Chojnicki)	425
Tadeusz Broniewski: Trzebnica, — Olgierd Czerner, Jerzy Rozpędowski: Bolków, Zamek w Swinach, — Jerzy Rozpędowski: Zamek Grodno w Zagórzu Śląskim i zamki Nowy Dwór, Radosno, Rogowiec, — Mieczysław Zlat: Brzeg (omów. K. Kalinowski)	426

ZAPISKI BIBLIOGRAFICZNE

Ziemie Zachodnie, Niemcy w dobie imperializmu, Czechosłowacja po r. 1918. (Zestawił: W. T., Z. K., J. M., B. W., J. K., S. Z.)	429

Z KRONIKI NAUKOWEJ

gl., Posiedzenie Komisji Historycznej Polsko-Czechosłowackiej w Bratysławie	437
E. Serwański, Polsko-czechosłowacka konferencja naukowa w Katowicach	437

Z KRONIKI INSTYTUTU ZACHODNIEGO

Wybór prof. Z. Kaczmarczyka na posła. — Odznaczenia. — Posiedzenie Kuratorium IZ. — Posiedzenia Sekcji Historycznej IZ. — Wizyty gości zagranicznych w IZ. — Stopień naukowy docenta. — Wyjazd do NRD. — Prof. G. Labuda Sekretarzem Generalnym PTPN	440-441

REDAKCJA I ADMINISTRACJA „PRZEGLĄDU ZACHODNIEGO”
INSTYTUT ZACHODNI, POZNAŃ, Stary Rynek 2, tel. 546-56

KOMITET REDAKCYJNY

Kazimierz Piwarski — przewodniczący, Zdzisław Kaczmarczyk — zastępca przewodniczącego, Tadeusz Cyprian, Janusz Deresiewicz, Witold Jakóbczyk, Alfons Klafkowski, Gerard Labuda, Janusz Pajewski, Czesław Pilichowski, Michał Pollak, Karol Marian Pospieszalski, Michał Szaniecki, Mieczysław Suchocki,
Jan Wąsicki

Korektorzy: Monika Dziarnowska, Magdalena Staszewska

PRZEGLĄD ZACHODNI

D W U M I E S I Ę C Z N I K

ROCZNIK XVII

R O K 1 9 6 1

TOM II

(nr 3—4)

POZNAŃ
INSTYTUT ZACHODNI
1 9 6 1

BP/1000

SPIS TREŚCI TOMU II ZA ROK 1961

ARTYKUŁY

	str.
Borowik Józef, Program perspektywicznego rozwoju i zagospodarowania Regionu Nadmorskiego	243
Daszkiewicz Walenty, Polityka zagraniczna Niemiec okresu Republiki Weimarskiej w ocenie historiografii radzieckiej	304
Gentzen Felix Heinrich, „Deutsche Stiftung” — tajna instytucja rządu niemieckiego do organizowania „Piątej Kolumny”	295
Jakóbczyk Witold, Z dziejów walki o ziemię na pograniczu	25
Krasuski Jerzy, Wpływ traktatu w Rapallo na stosunki polsko-niemieckie	53
Nowak Zdzisław, Źródła i dynamika rozwoju produkcji przemysłowej Niemiec zachodnich	3
Zimowski Lech, Kooperacja polskiego przemysłu ze stoczniami morskimi	264

MATERIAŁY

Banasiak Stefan, Państwowy Urząd Repatriacyjny w latach 1944—1946	337
Błażejczyk Marian, Niektóre zagadnienia rozwoju spółek wodnych w woj. olsztyńskim	348
Janus Czesław, Józef Mozolewski — współtwórca przedwojennego i obecnego szkolnictwa polskiego na Pomorzu Zachodnim	364
Madajczyk Czesław, Generalplan Ost	66
Pospieszalski Karol Marian, Nieznana odezwa Wehrmachtu do mieszkańców Warszawy z września 1939 r.	335
Rogała Władysław, Niemiecka mniejszość narodowa w Polsce w okresie rokowań gospodarczych (1927—1932)	103

DOKUMENTY

Memorandum Związku Radzieckiego w sprawie zawarcia traktatu pokojowego z Niemcami i uregulowania problemu Berlina zachodniego (podał Józef Muszyński)	121
Uchwała Izby Ludowej NRD w sprawie rozwiązania problemu niemieckiego (tłum. i podał do druku Janusz Rachocki)	369

PRZEGLĄDY I KOMENTARZE

Boral Michalina, Działalność kulturalna NRF za granicą	147
Jaśkowski Marian, Kontakty rządu bońskiego z nową administracją amerykańską	394
Kozeński Jerzy, Wizyty polsko-czechosłowackie	124
Krajczycki Tadeusz, Rynek pracy w Niemieckiej Republice Federalnej	140
Miedziński Florian, Polsko-niemiecka współpraca przygraniczna	127
M. F., Tydzień Ziemi Zachodnich 1961	373

	str.
m., IV Tydzień Bałtyku w Rostocku	376
Piotrowiak Teresa, Kongres Pisarzy NRD	143
Piotrowiak Teresa, VI Kongres Pedagogiczny w NRD	401
Sobczak Janusz, Granica na Odrze i Nysie w świetle opinii Zachodu	381
Walczak Antoni Władysław, Od Bund der Heimatvertriebenen und Entrechteten (BHE) do Gesamtdeutsche Partei (GP)	136

KORESPONDENCJE

Prorok Leszek (Poznań), Po szczecińskim spotkaniu pisarzy Ziemi Zachodnich	405
Staszewski Wojciech (Wrocław), Prace badawcze, plany rozwojowe i udogodnienia turystyczne na Dolnym Śląsku	154
Witerski Krzysztof (Zielona Góra), Trzy lata „Nadodrza”	151

OCENY I OMÓWIENIA

Boduszyńska-Berowikowa Maria, Stan badań nad zagadnieniami morskimi w Polsce	410
Fornalczyk Feliks, Ziemia Zachodnie w najnowszej powieści historycznej	429
Pospieszalski Karol Marian, Problematyka okupacyjna na łamach „Wojskowego Przeglądu Historycznego” (1956—1960)	182
Rachocki Janusz, Działalność antyfaszystów niemieckich na froncie wschodnim (1943—1945) (na marginesie książki: „Sie kämpften für Deutschland — zur Geschichte des Kampfes der Bewegung ‚Freies Deutschland‘ bei der 1. Ukrainischen Front der Sowjetarmee”)	172
Tomaszewski Władysław, Wydawnictwa Lubuskiego Towarzystwa Kultury	188
Zaborowski Jan, O metodach „Ostforschung” (na marginesie wydawnictwa „Ostdeutschland unter fremder Verwaltung 1945—1955”)	161
•	
Adler H. G., Theresienstadt 1941—1945, Das Antlitz einer Zwangsgemeinschaft, Geschichte — Soziologie — Psychologie. (omów. Karol Marian Pospieszalski)	44
Adler H. G., Die verheimlichte Wahrheit, Theresienstädter Dokumente (omów. Karol Marian Pospieszalski)	
Bieberstein Walter Freiherr, Zum Problem der völkerrechtlichen Anerkennung der beiden deutschen Regierungen (omów. Bolesław Wiewióra)	196
Bierzanek Remigiusz, Morze otwarte ze stanowiska prawa międzynarodowego (omów. Józef Muszyński)	445
„Buchenwald”. Mahnung und Verpflichtung (omów. Ludmiła Sługocka)	212
Davison Phillips, The Berlin Blocade (omów. Józef Muszyński)	202
„Deutsch-Polnische Hefte” (omów. Janusz Sobczak)	217
Herzfeld Hans, Demokratie und Selbstverwaltung in der Weimarer Epoche (omów. Jerzy Krasuski)	211
„Jahrbuch für Ostrecht”. Band I, April 1960 (omów. Andrzej Skowroński)	219
Klönne Arno, Hitlerjugend. Die Jugend und ihre Organisation im Dritten Reich (omów. K. S.)	207
„Monografia geograficzno-gospodarcza Fromborka i okolicy” (omów. Wacława Guźniczak)	451
Piskorski Czesław, Pomorze Koszalińskie (omów. Wacława Głębocka)	449
„Pomorze Zachodnie — nasza ziemia ojczysta” (omów. Daria Herman Kosakowska)	447

Revermann Klaus, Die stufenweise Durchbrechung des Verfassungssystems der Weimarer Republik in den Jahren 1930 bis 1933 (omów. Z. Kulak)	str. 438
„Revue d'histoire de la Deuxième Guerre Mondiale” nr 40, Octobre 1960 (Occupation allemande en Pologne) (omów. Czesław Madajczyk)	215
Turner John Frayn, Histoire du débarquement. Juin 1944 (omów. Jerzy Krasuski)	440

ZAPISKI BIBLIOGRAFICZNE

J. K., Z. K., J. M., Niemcy w dobie imperializmu	224, 454
W. T., Ziemie Zachodnie	223, 453
J. Kz., Czechosłowacja po roku 1918	228

Z KRONIKI NAUKOWEJ

K. J., Sesja naukowa w Katowicach poświęcona III Powstaniu Śląskiemu	235
Kaczmarczyk Zdzisław, Konferencja w sprawie bezpieczeństwa europejskiego i problemu niemieckiego	231
Kozeński Jerzy, Polsko-czechosłowacka sesja naukowa w Poznaniu	233
Kwilecki Andrzej, II narada socjologów w Zielonej Górze	235
W. B., Inauguracja pracy Instytutu Zachodnio-Pomorskiego	232

NEKROLOGI

S. M., Marian Henryk Pachucki	457

Z KRONIKI INSTYTUTU ZACHODNIEGO

Podróże prof. M. Szanieckiego do Włoch. — Pobyt doc. dr St. Zajchowskiej w NRD. — Wizyty gości zagranicznych w IZ. — Konferencja naukowa. — Wybór na członka rzeczywistego PAN	237
Pobyt dr B. Wiewióry w Szwecji	459

KOMITET REDAKCYJNY

Kazimierz Piwarski — przewodniczący, Zdzisław Kaczmarczyk — zastępca przewodniczącego, Tadeusz Cyprian, Janusz Deresiewicz, Witold Jakóbczyk, Alfons Klafkowski, Gerard Labuda, Janusz Pajewski, Czesław Pilchowski, Michał Pollak, Karol Marian Pospieszalski, Michał Szaniecki, Mieczysław Suchocki, Jan Wąsicki, Bolesław Wiewióra

Korektorzy: Monika Dziarnowska, Magdalena Staszewska

PRZEGLĄD ZACHODNI

DWUMIESIĘCZNIK

SPIS TREŚCI

Str.

ARTYKUŁY

- Z. Nowak, Źródła i dynamika rozwoju produkcji przemysłowej Niemiec zachodnich 3
- W. Jakóbczyk, Z dziejów walki o ziemię na pograniczu 25
- J. Krasuski, Wpływ traktatu w Rapallo na stosunki polsko-niemieckie 53

MATERIAŁY

- C. Madajczyk, Generalplan Ost 66
- W. Rogala, Niemiecka mniejszość narodowa w Polsce w okresie rokowań gospodarczych (1927—1932) 103

DOKUMENTY

- Memorandum Związku Radzieckiego w sprawie zawarcia traktatu pokojowego z Niemcami i uregulowania problemu Berlina zachodniego (podał J. Muszyński) 121

PRZEGLĄDY I KOMENTARZE

- J. Kozeński, Wizyty polsko-czechosłowackie 124
- F. Miedziński, Polsko-niemiecka współpraca przygraniczna 127
- A. W. Walczak, Od Bund der Heimatvertriebenen und Entrechteten (BHE) do Gesamtdeutsche Partei (GP) 136
- T. Krajczycki, Rynek pracy w Niemieckiej Republice Federalnej 140
- T. Piotrowiak, Kongres Pisarzy NRD 143
- M. Boral, Działalność kulturalna NRF za granicą 147

KORESPONDENCJE

- K. Witerski (Zielona Góra), Trzy lata „Nadodrza” 151
- W. Staszewski (Wrocław), Prace badawcze, plany rozwojowe i udogodnienia turystyczne na Dolnym Śląsku 154

OCENY I OMÓWIENIA

- J. Zaborowski, O metodach „Ostforschung” (na marginesie wydawnictwa „Ostdeutschland unter fremder Verwaltung 1945—1955”) 161
- J. Rachocki, Działalność antyfaszystów niemieckich na froncie wschodnim (1943—1945) (na marginesie książki: „Sie kämpften für Deutschland” — zur Geschichte des Kampfes der Bewegung 'Freies Deutschland' bei der 1. Ukrainischen Front der Sowjetarmee”) 172

	Str.
K. M. Pospieszalski, Problematyka okupacyjna na łamach „Wojskowego Przeglądu Historycznego” (1956—1960)	182
W. Tomaszewski, Wydawnictwa Lubuskiego Towarzystwa Kultury	188
*	
Walter Freiherr von Bieberstein, Zum Problem der völkerrechtlichen Anerkennung der beiden deutschen Regierungen (omów. B. Wiewióra)	196
Phillips Davison, The Berlin Blocade (omów. J. Muszyński)	202
Arno Klönne, Hitlerjugend. Die Jungen und ihre Organisation im Dritten Reich (omów. K. S.)	207
Hans Herzfeld, Demokratie und Selbstverwaltung in der Weimarer Epoche (omów. J. Krasuski)	211
„Buchenwald”. Mahnung und Verpflichtung (omów. L. Stugocka)	212
*	
„Revue d'histoire de la Deuxième Guerre Mondiale” nr 40, Octobre 1960 (occupation allemande en Pologne) (omów. C. Madajczyk)	215
„Deutsch-Polnische Hefte” (omów. J. Sobczak)	217
„Jahrbuch für Ostrecht” Band I April 1960 (omów. A. Skowroński)	219

ZAPISKI BIBLIOGRAFICZNE

Ziemię Zachodnie, Niemcy w dobie imperializmu, Czechosłowacja po r. 1918 (zestawili: W. T., Z. K., J. K., J. Kz.)	223

Z KRONIKI NAUKOWEJ

Z. Kaczmarczyk, Konferencja w sprawie bezpieczeństwa europejskiego i problemu niemieckiego	231
B. W., Inauguracja pracy Instytutu Zachodnio-Pomorskiego	232
J. Kozeński, Polsko-czechosłowacka sesja naukowa w Poznaniu	233
J. K., Sesja naukowa w Katowicach poświęcona III Powstaniu Śląskiemu	235
A. Kwilecki, II narada socjologów w Zielonej Górze	235

Z KRONIKI INSTYTUTU ZACHODNIEGO

Podróże prof. M. Szanieckiego do Włoch. — Pobyt doc. dr St. Zajchowskiej w NRD. — Wizyty gości zagranicznych w IZ. — Konferencja naukowa. — Wybór na członka rzeczywistego PAN.	237

REDAKCJA I ADMINISTRACJA „PRZEGLĄDU ZACHODNIEGO”
INSTYTUT ZACHODNI, POZNAŃ, Stary Rynek 2, tel. 546-56

KOMITET REDAKCYJNY

Kazimierz Piwarski — przewodniczący, Zdzisław Kaczmarczyk — zastępca przewodniczącego, Tadeusz Cyprian, Janusz Deresiewicz, Witold Jakóbczyk, Alfons Klafkowski, Gerard Labuda, Janusz Pajewski, Czesław Piłichowski, Michał Pollak, Karol Marian Pospieszalski, Michał Szaniecki, Mieczysław Suchocki, Jan Wąsicki, Bolesław Wiewióra

Korektorzy: Monika Dziarnowska, Magdalena Staszewska

PRZEGLĄD ZACHODNI

DWUMIESIĘCZNIK

SPIS TREŚCI

Str.

ARTYKUŁY

- J. Borowik, Program perspektywicznego rozwoju i zagospodarowania Regionu Nadmorskiego 243
- L. Zimowski, Kooperacja polskiego przemysłu ze stoczniami morskimi 264
- F. H. Gentzen, „Deutsche Stiftung” — Tajna instytucja rządu niemieckiego do organizowania „Piętej Kolumny” 295
- W. Daszkiewicz, Polityka zagraniczna Niemiec okresu Republiki Weimarskiej w ocenie historiografii radzieckiej 304

MATERIAŁY

- K. M. Pospieszalski, Nieznana odezwa *Wehrmachtu* do mieszkańców Warszawy z września 1939 r. 335
- S. Banasiak, Państwowy Urząd Repatriacyjny w latach 1944—1946 337
- M. Błażejczyk, Niektóre zagadnienia rozwoju spółek wodnych w woj. olsztyńskim 348
- C. Janus, Józef Mozolewski — współtwórca przedwojennego i obecnego szkolnictwa polskiego na Pomorzu Zachodnim 364

DOKUMENTY

- Uchwała Izby Ludowej NRD w sprawie rozwiązania problemu niemieckiego (tłum. i podał do druku J. Rachocki) 368

PRZEGLĄDY I KOMENTARZE

- F. M., Tydzień Ziemi Zachodnich 1961 373
- m., IV Tydzień Bałtyku w Rostocku 376
- J. Sobczak, Granica na Odrze i Nysie w świetle opinii Zachodu 381
- M. Jaśkowski, Kontakty rządu bońskiego z nową administracją amerykańską 394
- T. Piotrowiak, VI Kongres Pedagogiczny w NRD 401

KORESPONDENCJE

- L. Prorok (Poznań), Po szczecińskim spotkaniu pisarzy Ziemi Zachodnich 405

OCENY I OMÓWIENIA

M. Boduszyńska-Borowikowa, Stan badań nad zagadnieniami morskimi w Polsce	410
F. Fornalczyk, Ziemia Zachodnie w najnowszej powieści historycznej	429
Klaus Revermann, Die stufenweise Durchbrechung des Verfassungssystems der Weimarer Republik in den Jahren 1930 bis 1933 (omów. Z. Kulak)	438
John Frayn Turner, Histoire du débarquement. Juin 1944 (omów. J. Krasuski)	440
H. G. Adler, Theresienstadt 1941—1945, Das Antlitz einer Zwangsgemeinschaft, Geschichte — Soziologie — Psychologie. H. G. Adler, Die verheimlichte Wahrheit, Theresienstädter Dokumente (omów. K. M. Pospieszalski)	443
R. Bierzanek, Morze otwarte ze stanowiska prawa międzynarodowego (omów. J. Muszyński)	445
„Pomorze Zachodnie — nasza ziemia ojczysta” (omów. D. Herman-Kosakowska)	447
C. Piskorski, Pomorze Koszalińskie (omów. W. Głębocka)	449
„Monografia geograficzno-gospodarcza Fromborka i okolicy” (omów. W. Guźniczak)	451

ZAPISKI BIBLIOGRAFICZNE

Ziemia Zachodnie, Niemcy w dobie imperializmu (zestawili: W. T., J. K., Z. K., J. M.)	453

NEKROLOGI

M. S., Marian Henryk Pachucki	457

Z KRONIKI INSTYTUTU ZACHODNIEGO

Pobył dr B. Wiewióry w Szwecji	459

REDAKCJA I ADMINISTRACJA „PRZEGLĄDU ZACHODNIEGO”
 INSTYTUT ZACHODNI, POZNAŃ, Stary Rynek 2, tel. 546-56

KOMITET REDAKCYJNY

Kazimierz Piwarski — przewodniczący, Zdzisław Kaczmarczyk — zastępca przewodniczącego, Tadeusz Cyprian, Janusz Deresiewicz, Witold Jakóbczyk, Alfons Kłafkowski, Gerard Labuda, Janusz Pajewski, Czesław Pilichowski, Michał Pollak, Karol Marian Pospieszalski, Michał Sczaniecki, Mieczysław Suchocki, Jan Wąsicki, Bolesław Wiewióra

Korektorzy: Monika Dziarnowska, Magdalena Staszewska

PRZEGLĄD ZACHODNI

D W U M I E S I Ę C Z N I K

ROCZNIK XVII

R O K 1 9 6 1

TOM III

(nr 5—6)

POZNAŃ
INSTYTUT ZACHODNI
1 9 6 1

3

BP/1000

SPIS TREŚCI TOMU III ZA ROK 1961

	str.
Problem niemiecki w sprawozdaniu KC KPZR na XXII Zjeździe	3

ARTYKUŁY

Kulak Zbigniew, Pierwsza wizyta oficjalna ministra Becka w Berlinie	43
Lopatka Adam, Idee XXII Zjazdu Komunistycznej Partii Związku Radzieckiego	195
Muszyński Józef, Problem przynależności państwowej Saary do 1949 roku	261
Nowak Zdzisław, Ekonomiczne konstrukcje rewizjonalistyczne w nauce zachodnioniemieckiej	245
Piłichowski Czesław, Dorobek i perspektywy wydawnicze w zakresie problematyki Ziemi Zachodnich oraz zagadnienia niemieckiego	61
Rachocki Janusz, Prawo do pracy i jego realizacja w Niemieckiej Republice Demokratycznej	6
Walczak Antoni Władysław, „Heimatpolitik” w polityce rządu NRF i Bundestagu	210
Zajchowska Stanisława, Saskie zagłębie węgla brunatnego	28

MATERIAŁY

Joneca Karol, Skazańcy czechosłowaccy we wrocławskich więzieniach gestapo w l. 1939—1945	81
Krasuski Jerzy, Reakcja Polski na zniesienie Sojuszniczej Komisji Kontroli Niemiec w 1926 r.	284
Osiński Zbigniew, Inscenizacje „Opery za trzy grosze” Bertolda Brechta w polskim teatrze 20-lecia	87
Wąsowicz Józef, Historia mapy Spetta	79
Wiewióra Bolesław, Międzynarodowa konferencja prawników w sprawie problemu niemieckiego	281

DOKUMENTY

Dokumenty uzasadniające wprowadzenie na granicy NRD z Berlinem zachodnim środków ochrony i kontroli (podał do druku Janusz Rachocki)	293
Komunikat z rozmów między kanclerzem K. Adenauerem a prezydentem J. Kennedy'm w Waszyngtonie (podał do druku Marian Jaśkowski)	296

PRZEGLĄDY I KOMENTARZE

Boral Michałina, Pospieszalski Karol Marian, Zatarg telewizyjny przed Trybunałem Konstytucyjnym NRF	338
Jaśkowski Marian, Stosunki amerykańsko-zachodnioniemieckie	311
K.J., Polska delegacja partyjno-rządowa w Czechosłowacji	109
Krajczycki Tadeusz, Aktualna sytuacja gospodarcza Berlina zachodniego	112
Krajczycki Tadeusz, Wahania koniunktury gospodarczej w NRF	329

+ Miedziński Florian, Wybory do IV Bundestagu Niemieckiej Republiki Federalnej	95
+ Miedziński Florian, Czwarty rząd Niemieckiej Republiki Federalnej	299
Piotrowiak Teresa, Zmarł Eduard von Winterstein	122
Piotrowiak Teresa, 300-lecie Niemieckiej Biblioteki Państwowej	345
Pospieszalski Karol Marian, patrz Boral Michalina	338
Serwański Edward, Proces b. komendanta obozu koncentracyjnego Gusen I	120
Serwański Edward, Obóz koncentracyjny w Sachsenhausen w procesach sądowych w NRF	333

KORESPONDENCJE

Sobczak Janusz (Poznań), IV Studium Pomorzoznawcze w Koszalinie	124

OCENY I OMÓWIENIA

Kubiak Stanisław, Prace badawcze w NRD nad historią współczesną (na marginesie książki: Walter A. Schmidt, Damit Deutschland lebe)	348
Pospieszalski Karol Marian, O działalności Głównej Komisji Badania Zbrodni Hitlerowskich w Polsce	127
Zgórnjak Marian, Niemiecki generał o kampanii wrześniowej 1939 (na marginesie książki: Nikolaus von Vormann, Der Feldzug 1939 in Polen)	135
„Antologia poezji łużyckiej” (omów. Witold Kochański)	180
Broszat Martin, Nationalsozialistische Polenpolitik 1930—1945 (omów. Marian Wojciechowski)	157
Czarnecki Bogdan, „Fall Weiss” (omów. Bolesław Wiewióra)	163
„Der deutsche Arbeiter- und Bauernstaat” (omów. Kazimierz Nowak)	154
Fraenkel Ernst, Amerika im Spiegel des politischen Denkens (omów. Jerzy Krasuski)	364
Hegner H. S., Die Reichskanzlei (omów. Jerzy Krasuski)	364
Kiedrzyńska Wanda, Ravensbrück, kobiece obóz koncentracyjny (omów. Franciszka Marciakówna, Józef Marszałek)	357
Kitzinger U. W., German Electoral Politics (omów. Jerzy Sommer)	171
Kořalková Květa patrz Šedivý Jaroslav	179
Kühl Joachim, Föderationspläne im Donaauraum und in Ostmitteleuropa (omów. Jerzy Kozeński)	362
Leszczyccy Jadwiga i Stanisław, Przez Saksonię, Harc i Turyngię (omów. Stanisława Zajchowska)	156
„Letzte Briefe aus Stalingrad” (omów. Ludmiła Sługocka)	165
Luther Hans, Politiker ohne Partei (omów. Jerzy Krasuski)	364
Polaczek Johannes, Die Entwicklung der oberschlesischen Montanindustrie in den Jahren 1945—1955 (omów. Teofil Lijewski)	353
Rakowski Mieczysław F., Socjaldemokratyczna Partia Niemiec w okresie powojennym (1949—1954) (omów. Kazimierz Nowak)	355
Ritter Gerhard, Staatskunst und Kriegshandwerk (omów. Jerzy Krasuski)	167
Roman W., Berlin? (omów. B. W.)	149
Šedivý Jaroslav, Kořalková Květa, 15 budovatelských let (omów. Jerzy Kozeński)	179
Seghers Anna, Decyzja (omów. Teresa Piotrowiak)	366
Wiewióra Bolesław, Niemiecka Republika Demokratyczna jako podmiot prawa międzynarodowego (omów. Remigiusz Bierzanek)	150

Zachodniemieckie opracowania regionalne powiatów na przykładzie prac: Käthe Mittelhäuser, Der Landkreis Alfeld; Wilhelm Müller- -Wille, Der Landkreis Münster (omów. Leszek Kosiński, Teresa Kiedrowska-Lijewska)	17

ZAPISKI BIBLIOGRAFICZNE

J.K., Z.K., A.L., J.M., M.J., Niemcy w dobie imperiaizmu	184, 371
W.T., Ziemie Zachodnie	183, 370
J.Kz., Czechosłowacja po roku 1918	188, 374

Z KRONIKI NAUKOWEJ

Prędko Jan, VII sesja Rady Naukowej TRZZ w Poznaniu	376
Sobczak Janusz, Naukowa sesja niemiecoznawcza w Zielonej Górze	378

Z KRONIKI INSTYTUTU ZACHODNIEGO

Posiedzenie Komisji Koordynacyjnej Instytutów Ziemi Zachodnich. — Wizyty gości zagranicznych w IZ. — Zebranie pracowników naukowych IZ. — Pobyty mgra J. Kozeńskiego w Czechosłowacji	190
Walne Zebranie Członków Instytutu Zachodniego. — Posiedzenie Kuratorium IZ. — Jubileusz prof. Lehra-Splawińskiego. — Udział dra B. Wiewióry w międzynarodowej konferencji w Berlinie. — Pobyty prof. dra Z. Kacz- marczyka w Jugosławii. — Nawiązanie współpracy naukowej z Moskiew- skim Państwowym Instytutem Spraw Międzynarodowych przy Minis- terstwie Spraw Zagranicznych ZSRR. — Wizyty gości zagranicznych w IZ. — Sekretariat Naukowy IZ. — Nowi kierownicy sekcji IZ.	381

KOMITET REDAKCYJNY

Kazimierz Piwarski — przewodniczący, Zdzisław Kaczmarczyk — zastępca prze-
wodniczącego, Tadeusz Cyprian, Janusz Deresiewicz, Witold Jakóbczyk, Gerard
Labuda, Janusz Pajewski, Czesław Pilichowski, Michał Pollak, Karol Marian Pos-
pieszalski, Michał Szczaniecki, Mieczysław Suchocki, Jan Wąsicki, Bolesław Wiewióra.

Korektorzy: Monika Dziarnowska, Magdalena Staszewska

PRZEGLĄD ZACHODNI

D W U M I E S I Ę C Z N I K

ROCZNIK XVIII
R O K 1 9 6 2

TOM I
(nr 1—2)

Ci 473

POZNAŃ
INSTYTUT ZACHODNI
1 9 6 2

	str.
Zdeněk Nejedlý 1878—1962	229

ARTYKUŁY

Bartosik Jerzy, Struktura rolnictwa Niemieckiej Republiki Federalnej	49
Boral Michalina, Heinrich Böll jako krytyk społeczeństwa niemieckiego	85
Karpiński Wojciech, Rola budżetu w gospodarce Niemieckiej Republiki Federalnej	27
Kiafkowski Alfons, Projekt traktatu pokoju z Niemcami z dn. 10 I 1959 r.	3
Kolejka Josef, Stosunki czechosłowacko-polskie w okresie II wojny światowej	276
Koroluk W. D., O organizacji badań nad stosunkami i powiązaniem słowiańsko-niemieckimi w Instytucie Słowianoznawstwa Akademii Nauk ZSRR	295
Kozeński Jerzy, Rokowania polsko-czechosłowackie na tle niebezpieczeństwa niemieckiego w latach 1932—1933	253
Skowroński Andrzej, Program Polskiej Partii Robotniczej wobec problemu granicy polsko-niemieckiej	236

MATERIAŁY

Bojarska Barbara, Zniszczenie miasta Wielunia w dn. 1 września 1939 r.	305
Dulczewski Zygmunt, Kwilecki Andrzej, Udział wielkopolskiej organizacji PPR w akcji przesiedleńczej na Ziemi Zachodniej w r. 1945	99
Kwilecki Andrzej patrz Dulczewski Zygmunt	99
Lemiesz Wiktor, Propaganda rewizjonistyczna o problemach ekonomiczno-politycznych woj. zielonogórskiego	121
Napierała Mieczysław, Problemy rozwoju przemysłu maszynowego na Dolnym Śląsku	317
Zurowski Stanisław, Młodzież niemiecka wobec planu zasiedlenia ziem polskich (1941 r.)	133

DOKUMENTY

Memorandum Ministerstwa Spraw Zagranicznych Związku Radzieckiego wręczone dnia 27 grudnia 1961 r. ambasadorowi NRF w Moskwie dr H. Krollowi	139
Memorandum działaczy kościoła ewangelickiego w NRF (podał Józef Muszyński)	349
Nota protestacyjna rządu NRD do mocarstw zachodnich w związku z wejściem w życie nowej ustawy celnej w NRF (podał Józef Muszyński)	353

PRZEGLĄDY I KOMENTARZE

Boral Michalina, Trzynaste Międzynarodowe Targi Księgarskie we Frankfurcie nad Menem	182
Jaśkowski Marian, Niemcy zachodnie w oczach społeczeństwa Stanów Zjednoczonych	366
Kozeński Jerzy, Wróblewski Tadeusz, Nowa konwencja i nowe tereny turystyczne w rejonie Tatr i w rejonie Karkonoszy	387

	str.
Kwaśniewski Tadeusz, Aktualne problemy gospodarcze NRF	173
m. Targi Lipskie 1962 — ich znaczenie polityczne i gospodarcze	380
Miodziński Florian, Niektóre aspekty polityki wewnętrznej NRF	148
Miodziński Florian, Komunistyczna Partia Niemiec (KPD) w pięć lat po delegacji	355
Mysłowski Józef, Nowa ustawa celna w Niemieckiej Republice Federalnej	377
Piotrowiak Teresa, Rozszerzenie współpracy między Polską a NRD w dziedzinie kultury i nauki	181
Piotrowiak Teresa, Dyskusje kulturalne w NRD	382
Sobczak Janusz, Granica na Odrze i Nysie w opinii zachodniej i przed- wicieli państw niezaangażowanych	159
Włodarski Tadeusz, Stosunki kulturalne pomiędzy Czechosłowacką Republiką Socjalistyczną a Niemiecką Republiką Demokratyczną	175
Włodarski Tadeusz, Dziesięciolecie „Literárních Novin”	385
Włodarski Tadeusz, patrz Kozeński Jerzy	387

OCENY I OMÓWIENIA

Kozłowski Włodzimierz, Sprawa niemiecka w polityce wielkich mocarstw 1—1945) (Na marginesie książki Johna L. Snella pt. <i>Wartime origins of the East-West dilemma over Germany</i>)	396
Bolesław Wiewióra, Związek państw Europy a groźba militarystyki zachodnioniemieckiej (omów. Bolesław Wiewióra)	187
Die wirtschaftliche Integration Osteuropas. „Der Donauraum” nr 1 (omów. Gerard Labuda)	414
Ellis T. H., Germany (omów. Gerard Labuda)	192
Gerhard Heinrich, Zagłada (omów. Władysław Tomaszewski)	209
Golecki Leszek, Samotnik z ulicy Północnej (omów. Teresa Piotrowiak)	421
„Młocznica” III (omów. Janusz Sobczak)	420
Janusz Sobczak, Jahrbuch für Geschichte der deutsch-slawischen Beziehungen und Ge- schichte Ost- und Mitteleuropas. Band I., II. (omów. Henryk Batowski)	193
Janusz Sobczak, Jahrbuch für Geschichte der UdSSR und der volksdemokratischen Länder Europas. Band III., IV., V. (omów. Henryk Batowski)	193
Leon Jaśkowski, Julian, NATO. Szkice o historii i doktrynie (omów. Marian Jaśkowski)	189
Marian Borejko, Mirogojz I. M., Czechoslovakija. Kratkaja ekonomiko-geograficzeskaja karakteristika (omów. Wiktor Borejko)	417
Marian Borejko, Metodní postavení a zahraniční politika NSR (omów. Jerzy Kozeński)	409
Marian Borejko, Włodarski Tadeusz, Temat Wrocław (omów. Ryszard Lewandowski)	214
Piotrowiak Teresa, Joachim, Koexistenz und Deutschlandfrage. Eine völkerrechtliche Analyse (omów. Bolesław Wiewióra)	407
Piotrowiak Teresa, Peter Theodor, Stalingrad (omów. Władysław Tomaszewski)	209
Ryszard Lewandowski, Gerhard, Lebendige Vergangenheit. Beiträge zur historisch-politi- schen Selbstbesinnung. — Ritter Gerhard, Die Weltwirkung der Refor- mation. — Ritter Gerhard, Stein. Eine politische Biographie (omów. Henryk Batowski)	195
Ryszard Lewandowski, Rerow Włodzimierz, U ekonomicznych źródeł hitlerowskiej agresji 1933—1935 (omów. Wojciech Karpiński)	410
Sobczak Janusz, Zeměpisný Atlas Československé Republiky (omów. A. Schwartz)	418
Tomaszewski Władysław, Noc nad doliną (omów. Teresa Piotrowiak)	421
Ullrich Hans-Joachim, Hören die Schienenwege (omów. Leon Rejewski)	202

40 Jahre nach St. Germain und Trianon. „Der Donauraum“ nr 2 (omów. Gerard Labuda)	str. 41
Wehde-Textor O., Die Leistungen der Deutschen Reichsbahn im zweiten Weltkrieg (omów. Leon Rejewski)	202
Weiss Tomasz, Fryderyk Nietzsche w piśmiennictwie polskim lat 1890—1914 (omów. Mieczysław Suchocki)	206
Wiernik Bronisław, Anne-Marie (omów. Teresa Piotrowiak)	421

ZAPISKI BIBLIOGRAFICZNE

J. K., Z. K., A. L., M. J., J. M., J. Kz., Niemcy w dobie imperializmu	218, 425
W. T., Ziemie Zachodnie	217, 424
J. Kz., Czechosłowacja po r. 1918	432

LISTY DO REDAKCJI

List prof. B. Marka	223

Z KRONIKI NAUKOWEJ

K. A., Sesja naukowa w Katowicach poświęcona historii PPR	224
Kz. J., Sesja naukowa we Wrocławiu z okazji XX-lecia Polskiej Partii Robotniczej	434

NEKROLOGI

M. F., Wincenty Karuga	226
T. W., Jan Antoni Wilder	225

Z KRONIKI INSTYTUTU ZACHODNIEGO

Zebranie pracowników IZ. — Konferencja pracowników sekcji socjograficznej IZ z publicystami. — Pobyt doc. dr B. Wlewióry w Austrii. — Wizyty gości zagranicznych w IZ. — Nominacje	227
Nadzwyczajne Walne Zebranie Członków Instytutu Zachodniego. — Posiedzenie Kuratorium IZ. — Święto Pracy 1 Maja. — Odczyty prof. dr Z. Kaczmarczyka w NRD. — Podróże naukowe pracowników IZ. — Udział w konferencji naukowej. — Posiedzenie Komisji Koordynacyjnej Instytutów Ziemi Zachodnich. — Nowy statut IZ. — Przygotowania do monografii woj. koszalińskiego. — Nagroda „Państwa i Prawa” dla doc. dr Krzysztofa Skubiszewskiego. — Odznaczenia	436

KOMITET REDAKCYJNY

Kazimierz Piwarski — przewodniczący, Zdzisław Kaczmarczyk, Władysław Markiewicz — zastępcy przewodniczącego, Mieczysław Suchocki — redaktor, Tadeusz Cyprian, Janusz Deresiewicz, Witold Jakóbczyk, Gerard Labuda, Janusz Pajewski, Czesław Pilichowski, Michał Pollak, Karol Marian Pospieszalski, Michał Szczaniecki, Jan Wąsicki, Bolesław Wlewióra.

Sekretarz Redakcji — Władysław Tomaszewski. Korektorzy: Monika Dziarnowska, Magdalena Staszewska

PRZEGLĄD ZACHODNI

D W U M I E S I Ę C Z N I K

ROCZNIK XVIII

R O K 1 9 6 2

TOM II

(nr 3—4)

POZNAŃ
INSTYTUT ZACHODNI

1 9 6 2

SPIS TREŚCI TOMU II ZA ROK 1962

ARTYKUŁY

	str.
anicki Lech, Wymiar Sprawiedliwości i prokuratura w Niemieckiej Republice Demokratycznej	41
andau Zbigniew, Stosunek kapitału zagranicznego do lokat w Polsce (1926 r.)	64
lotrowiak Teresa, Postawa społeczeństwa niemieckiego w okresie hitleryzmu na podstawie tzw. KZ-Romane	28
ospieszalski Karol Marian, Odpowiedzialność naczelnych zwierzchników administracji terenowej za zbrodnie wojenne w okupowanej Polsce (1939—1945)	3
zambelan Andrzej, Zagadnienia rozwoju państwowego przemysłu terenowego na Ziemiach Zachodnich	287
arg Alojzy, Zarys działalności Związku Polaków w Niemczech	227
rzysiński Wojciech, Geneza Związku Polaków w Niemczech	264

MATERIAŁY

ojarska Barbara, Zbrodnie <i>Wehrmachtu</i> w Złoczewie	105
ębiak Władysław, Polskie Gimnazjum w Kwidzynie	304
orty polskiego obszaru celnego a porty niemieckie w okresie międzywojennym (rozmowa z prof. dr S. Darskim, ministrem żeglugi, przeprowadzona przez mgra L. Zimowskiego)	296
ospieszalski Karol Marian, Niemiecki nadleśniczy o zagładzie Żydów w Chełmnie nad Nerem	85
rorok Leszek, Wolne Miasto Gdańsk w wojnie celnej z Polską w r. 1935	299
óżycki Stefan, Z dziejów spółdzielczości kredytowej na Ziemiach Zachodnich	320
ysocki Zbigniew, Rejony turystyczne Ziemi Kłodzkiej	337

DOKUMENTY

klaracja Rady Narodowej Frontu Narodowego Niemiec Demokratycznych z dn. 25 III 1962 r. (podał Janusz Rachocki)	110
śleszenie komendantury wojsk radzieckich w Berlinie (podał Józef Muszyński)	349

PRZEGLĄDY I KOMENTARZE

askowski Marian, Konferencja niemiecko-amerykańska w Chicago	157
askowski Marian, Stosunki amerykańsko-zachodnioniemieckie (1 XII 1961 — 30 VI 1962 r.)	384
rajczycki Tadeusz, Dyskusja nad sytuacją gospodarczą NRF	145
„V Tydzień Ziemi Zachodnich 1962 oraz 5-lecie działalności Towarzystwa Rozwoju Ziemi Zachodnich	163
iedziński Florian, Subwencjonowane „partie państwowe” w NRF	132
iedziński Florian, Polska mniejszość narodowa w Niemieckiej Republice Federalnej	352
. F., Zjazdy partyjne 1962: CDU — SPD — FDP	137
. F., Jubileuszowe „Dni Morza” 1962	399

	str.
Piotrowiak Teresa, Wydziały Robotniczo-Chłopskie i kursy międzyuczelniane w NRD	396
Rachocki Janusz, Utworzenie w NRD Komitetu do Studiowania i Zmiany Stosunków Społecznych w Niemczech zachodnich	128
Serwański Edward, Proces Eichmanna w świetle prasy zachodnioniemieckiej	149
Sobczak Janusz, Opinia publiczna Zachodu i państw niezaangażowanych o granicy na Odrze i Nysie	364
Wróblewski Tadeusz, Łużyckie Wydawnictwo Ludowe „Domowina”	128

OCENY I OMÓWIENIA

Krasuski Jerzy, Bunt intelektualistów przeciw liberalizmowi w Republice Weimarskiej (na marginesie książek: Christian Graf von Krockow, Die Entscheidung; Peter Schneider, Ausnahmezustand und Norm; Jürgen Fijalkowski, Die Wendung zum Führerstaat; Gerhard Loose, Ernst Jünger; Ernst Niekisch, Gewagtes Leben)	169
Deutschlands unsterblicher Sohn. Erinnerungen an Ernst Thälmann (omów. Stanisław Kubiak)	193
Beiträge zur Geschichte der sozialistischen Einheitspartei Deutschlands (omów. Stanisław Kubiak)	402
Epsztejn A. D., Istorija Niemczech od późnego średniowiecza do rewolucji 1848 roku (omów. Gerard Labuda)	191
Feis Herbert, Between War and Peace, The Potsdam Conference (omów. Bolesław Wiewióra)	181
Gruchmann Lothar, Nationalsozialistische Grossraumordnung (omów. Jerzy Krasuski)	410
Heidenheimer Arnold J., Adenauer and the CDU. The rise of the leader and the integration of the party (omów. Kazimierz Nowak)	406
Jahrbuch für die Geschichte Mittel- und Ostdeutschlands (omów. Gerard Labuda)	413
Kochański Witold, Dole i niedole Serbołużyczan (omów. Tadeusz Wróblewski)	197
Kořalková Květa, Československo-polské vztahy 1945—1961 (omów. Tadeusz Wróblewski)	415
Kořalková Květa, Kotyk Václav, Polská Lidová Republika (omów. Tadeusz Wróblewski)	415
Kotyk Václav patrz Kořalková Květa	415
Liegt Polen noch in Europa? (omów. Gerard Labuda)	188
Lubos Jerzy, Dzieje Polskiego Gimnazjum w Bytomiu w świetle dokumentów i wspomnień (omów. Franciszek Szymiczek)	416
Oświata na Opolszczyźnie w latach 1945—1959 (omów. Stanisław Michalski)	418
Prorok Leszek, Wyspiarze (omów. Kazimierz Szymiła)	198
Rutkiewicz Ignacy, Sprawy wielkiej rzeki (omów. Teresa Skrobała)	422
Sidorow H. A., Centralnyje gosudarstwiennyje organy Fiedieratiwnoj Rzespubliki Niemczech (omów. Kazimierz Nowak)	195
Sobczak Janusz, Przesiedleńcy w Niemieckiej Republice Federalnej (omów. Bolesław Wiewióra)	409
Uhlig Heinrich, Die Warenhäuser im Dritten Reich (omów. Jerzy Krasuski)	413

ZAPISKI BIBLIOGRAFICZNE

Z. K., J. M., M. J., A. L., T. W., Niemcy w dobie imperializmu	204, 425
W. T., Ziemie Zachodnie	202, 424
J. Kz., T. W., Czechosłowacja po 1918 roku	208, 430

Z KRONIKI NAUKOWEJ

str.

Kz. J., Sesja naukowa z okazji XX-lecia PPR na Pomorzu Zachodnim . . .	210
Magdziarek Marek, VIII Sesja Rady Naukowej Towarzystwa Rozwoju Ziem Zachodnich	211
Votrubec Ctibor, Problematyka czeskiego pogranicza tematem zjazdu Czeskiego Towarzystwa Geograficznego	432

Z KRONIKI INSTYTUTU ZACHODNIEGO

Udział IZ w Międzynarodowych Targach Książki. — Zebranie pracowników naukowych. — Udział doc. B. Wiewióry w polsko-amerykańskim spot- kaniu „okrągłego stołu”. — Udział doc. B. Wiewióry w konferencji po- święconej bezpieczeństwu europejskiemu. — Pobyt prof. dra Z. Kaczmar- czyka w Czechosłowacji. — Pobyt dra Z. Nowaka w NRD. — Wizyty gości zagranicznych w IZ. — Wizyta nauczycieli poznańskich w IZ. — Prof. Czekanowski doktorem honorowym UAM. — Odznaczenie	214
Wizyta przedstawicieli ambasady NRD w IZ. — Wizyta studentów i wykła- dowców kanadyjskich. — Pobyt naukowca kanadyjskiego w IZ	434

KOMITET REDAKCYJNY

Kazimierz Piwarski — przewodniczący, Zdzisław Kaczmarczyk, Władysław Mar-
kiewicz — zastępcy przewodniczącego, Mieczysław Suchocki — redaktor, Tadeusz
Cyprian, Janusz Deresiewicz, Witold Jakóbczyk, Gerard Labuda, Janusz Pajewski,
Czesław Pilichowski, Michał Pollak, Karol Marian Pospieszalski, Michał Szaniecki,
Jan Wąsicki, Bolesław Wiewióra.

Sekretarz Redakcji — Władysław Tomaszewski. Korektorzy: Monika Dziarnowska,
Magdalena Staszewska.

PRZEGLĄD ZACHODNI

D W U M I E S I Ę C Z N I K

ROCZNIK XVIII
R O K 1 9 6 2

TOM III
(nr 5—6)

PRZEGLĄD
ZACHODNI

POZNAN
INSTYTUT ZACHODNI
1 9 6 2

SPIS TREŚCI TOMU III ZA ROK 1962

	str.
Z przemówienia Władysława Gomułki w Izbie Ludowej Niemieckiej Republiki Demokratycznej w dn. 19 X 1962 r.	3
Sprawy Niemiec w referacie N. S. Chruszczowa, wygłoszonym 12 grudnia 1962 na sesji Rady Najwyższej ZSRR	211

ARTYKUŁY

Grabska Wirginia, Wywóz kapitałów z NRF	85
Krasuski Jerzy, Geneza i upadek niemieckiego historyzmu	290
Nowak Zdzisław, Integracja gospodarcza Europy zachodniej — Organizacja Europejskiej Współpracy Gospodarczej (OEEC)	48
Nowak Zdzisław, Europejska Wspólnota Węgla i Stali (EWWS) jako forma integracji gospodarczej Europy zachodniej	245
Radkiewicz Wacław, Rynek artykułów rolniczych w procesie integracji gospodarczej Europy zachodniej	75
Skubiszewski Krzysztof, Kompetencje prawodawcze Wspólnot Europejskich (część I i II)	8
Skubiszewski Krzysztof, Kompetencje prawodawcze Wspólnot Europejskich (część III)	212

MATERIAŁY

Batowski Henryk, Ze wspomnień o Zdénku Nejedlým	132
Honsza Norbert, Gerhart Hauptmann po roku 1933	344
Konieczny Józef, Kształtowanie się stosunku do obcych w NRF w związku z postulatem „przewycięzania przeszłości”	301
Krajczycki Tadeusz, Bilanse płatnicze Niemieckiej Republiki Federalnej	117
Puchalski Tadeusz, Eksport Niemieckiej Republiki Federalnej	103
Zboralski Zenon, Przemysł chemiczny Niemieckiej Republiki Demokratycznej	331

DOKUMENTY

Komunikat o pobycie prezydenta de Gaulle'a w NRF (podał Marian Jaśkowski)	135
Komunikat z rozmów przeprowadzonych w Waszyngtonie w dn 14 i 15 listopada 1962 r. między prezydentem J. Kennedy'm a kanclerzem federalnym dr K. Adenauerem (podał Marian Jaśkowski)	354
List premiera N. S. Chruszczowa do kanclerza K. Adenauera (podał Józef Muszyński)	354
Wspólne oświadczenie delegacji partyjno-rządowych PRL i NRD (podał Józef Muszyński)	136

PRZEGLĄDY I KOMENTARZE

Boral Michalina, Obchody 100 rocznicy urodzin G. Hauptmanna w NRF	375
Jaśkowski Marian, Nastroje antyamerykańskie w NRF	161
Jaśkowski Marian, German Lobby w Stanach Zjednoczonych	366
Miedziński Florian, Rola ruchu zawodowego w NRF	149
Miedziński Florian, Piąty rząd Niemieckiej Republiki Federalnej	358
Piotrowiak Teresa, Sprawy kultury w NRD	166
Piotrowiak Teresa, Uczczenie Gerharta Hauptmanna i Arnolda Zweiga w NRD	372

Prorok Leszek, Wizyta Berliner Ensemble w Polsce	str. 386
Sternel-Lewek Alfreda, Wizyta delegacji partyjno-rządowej PRL w NRD na tle dotychczasowego rozwoju stosunków między obu pań- stwami	143
Wróblewski Tadeusz, Atak zachodniemieckiej krytyki na podstawy czeskiej literatury a grupa postępowych pisarzy niemieckich działają- cych w Czechosłowacji	171
Wróblewski Tadeusz, Organizacja Serbołużyczan Domowina w 50 rocz- nicę swego istnienia	377

KORESPONDENCJE

Sobczak Janusz (Poznań), V Studium Pomoroznawcze w Koszalinie	179

OCENY I OMÓWIENIA

Auf den Spuren der Ostforschung (omów. Janusz Sobczak)	408
Budar Ben, Jenseits von Oder und Neisse. Reisebilder aus den polnischen West- und Nordgebieten (omów. Józef Dużyk)	405
Garewicz Jan, Społeczeństwo i historia filozofii A. Schopenhauera (omów. Jerzy Krasuski)	194
Igrickaja L. B. patrz Żirmunskij M. M.	189
Jahrbuch für Wirtschaftsgeschichte 1961, Teil I (omów. Tadeusz Kraj- czycki)	193
Kamiński Andrzej Józef, Neohitlerizm. Ideologia, propaganda, formy działania i warunki rozwoju ruchu neohitlerowskiego (omów. Marian Wojciechowski)	402
Kuderowicz Zbigniew, Problematyka wolności w doktrynie społecznej Adama Müllera (omów. Jerzy Krasuski)	194
Laštovička Bohuslav, V Londýně za války (omów. Jerzy Kozeński)	399
Mai Joachim, Die preussisch-deutsche Polenpolitik 1885—87 (omów. Witold Jakóbczyk)	390
Nyman Olle, Der westdeutsche Föderalismus. Studien zum Bonner Grund- gesetz (omów. Kazimierz Nowak)	186
Orłowski Aleksander, Młody Schelling i romantyczna filozofia historii (omów. Jerzy Krasuski)	194
Pounds Norman J. G., Divided Germany and Berlin (omów. Leszek Kosiński)	191
Ryszka Franciszek, Noc i mgła. Niemcy w okresie hitlerowskim (omów. Edward Serwański)	394
Scheuer Gerhart, Die Rechtslage des geteilten Deutschland (omów. Bo- lesław Wiewióra)	183
Sosnowski Kirył, Dziecko w systemie hitlerowskim (omów. Karol Ma- rian Pospieszalski)	397
Sztucer N. P. patrz Żirmunskij M. M.	189
Wandycz Piotr S., France and Her Eastern Allies 1919—1925 (omów. Jerzy Krasuski)	188
Wehler Hans Ulrich, Sozialdemokratie und Nationalstaat (omów. Jerzy Krasuski)	391
Wirth Andrzej, Siedem prób. Szkice krytyczne (omów. Norbert Honsza)	199
Zasuchin A. A., patrz Żirmunskij M. M.	189
Żirmunskij M. M., Zasuchin A. A., Igrickaja L. B., Sztucer N. P., Ekono- miczeskaja geografia Giermanskoj Dيمقратической Республіки i Fie- deratiwnoj Республіки Германіи (omów. Wiktor Borejko)	189

J. K., Z. K., M. J., T. W., A. L., Niemcy	203, 414
W. T., Ziemie Zachodnie	202, 412
J. Kz., Czechosłowacja	417

Z KRONIKI INSTYTUTU ZACHODNIEGO

Skład Dyrekcji IZ. — Sesja niemcoznawcza w Kaliszu. — Wizyty gości zagranicznych w IZ.	207
Rada Naukowa IZ. — Pobyt prof. Kaczmarczyka na Węgrzech. — I posiedzenie Rady Naukowej IZ. — Sesja naukowa w Kwidzynie. — Sesja niemcoznawcza w Gorzowie. — Posiedzenie Komisji Koordynacyjnej Instytutów Ziemi Zachodnich. — Zebranie naukowe pracowników IZ. — Wizyty gości zagranicznych w IZ. — Nagroda naukowa PAN. — Odznaczenia. — Nominacje	418

Komitet Redakcyjny

Kazimierz Piwarski — przewodniczący, Zdzisław Kaczmarczyk, Władysław Markiewicz — zastępcy przewodniczącego, Mieczysław Suchocki — redaktor, Tadeusz Cyprian, Janusz Deresiewicz, Witold Jakóbczyk, Gerard Labuda, Janusz Pajewski, Czesław Pilichowski, Michał Pollak, Karol Marian Pospieszalski, Michał Sozaniecki, Jan Wąsicki, Bolesław Wlewióra

Sekretarz Redakcji — Władysław Tomaszewski. Korektorzy — Monika Dziarnowska, Magdalena Staszewska

PRZEGLĄD ZACHODNI

D W U M I E S I Ę C Z N I K

ROCZNIK XIX

R O K 1 9 6 3

TOM I

(nr 1—2)

POZNAŃ
INSTYTUT ZACHODNI

1 9 6 3

SPIS TREŚCI TOMU I ZA ROK 1963

Bolesław Wiewióra (1926—1963)	1

ARTYKUŁY

✓ Całus Andrzej, Znaczenie Wspólnot Europejskich dla rozwoju organizacji międzynarodowych	179
✓ Dopierała Bogdan, Polska polityka morska a kraje naddunajskie w l. 1919—1932	196
✓ Dyskusja na Sesji Naukowej pt. <i>Problemy szkoły wyższej na Ziemiach Zachodnich</i>	56
Golański Henryk, Rozwój szkolnictwa wyższego na Ziemiach Zachodnich	7
Kaczmarczyk Zdzisław, Organizacja i wyniki działalności szkół wyższych na Ziemiach Zachodnich w l. 1945—1962	21
✓ Klafkowski Alfons, Twórczość naukowa Bolesława Wiewióry w zakresie tematyki stosunków polsko-niemieckich	171
✓ Kozeński Jerzy, Wpływ deklaracji polsko-niemieckiej o nieagresji na kształtowanie się stosunków polsko-czechosłowackich w r. 1934	218
✓ Markiewicz Władysław, Społeczno-polityczne przesłanki rozwoju szkolnictwa wyższego na Ziemiach Zachodnich	33
✓ Ziółkowski Janusz, Specyficzność problemów ekonomiczno-demograficznych Ziemi Zachodnich a szkolnictwo wyższe	44

MATERIAŁY

✓ Gawin Bolesław, Józef Chociszewski jako propagator idei współpracy narodów słowiańskich	260
✓ Markiewicz Stanisław, Problemy wyznaniowe w NRD i NRF	237
✓ Piasny Janusz, Kształtowanie się konsumpcji wśród ludności chłopskiej na Ziemiach Zachodnich	68
Szklarska-Lohmannowa Alina, Nieznane sprawozdanie Zygmunta Lasockiego z rozmowy z prezydentem Czechosłowacji Masarykiem w kwietniu 1919 r. : : : : :	252
✓ Wiewióra Bolesław, Nawązanie pełnych stosunków dyplomatycznych między Kubą i NRD	63

DOKUMENTY

✓ Wspólna deklaracja francusko-zachodnioniemiecka oraz traktat między Niemiecką Republiką Federalną i Republiką Francuską o współpracy niemiecko-francuskiej (przetłumaczył Józef Muszyński)	90
✓ Nota rządu PRL do rządu Francji (podał J. Muszyński)	266
✓ Umowa handlowa między Polską i NRF (podał J. Muszyński)	268

PRZEGLĄDY I KOMENTARZE

✓ Biskup Marian, <i>Arbeitsgemeinschaft Ost</i> w Wiedniu	270
✓ Boral Michalina, Trudności zachodnioniemieckiego szkolnictwa	305
✓ Jaśkowski Marian, Kształtowanie się stosunków amerykańsko-zachodnioniemieckich w okresie od lipca do grudnia 1962 r.	113
✓ Jaśkowski Marian, Trzy niemiecko-amerykańskie konferencje <i>Atlantik-Brücke</i>	289
✓ Krajczycki Tadeusz, Zmiany w strukturze bilansu płatniczego NRF	298

✓ Miedziński Florian, Emigracja niemiecka we Francji po II wojnie światowej	104
✓ Piotrowiak Teresa, V Niemiecka Wystawa Sztuki	124
✓ Piotrowiak Teresa, Telewizja NRD w pierwszym dziesięcioleciu swego istnienia	302
✓ Sobczak Janusz, Na Zachodzie o granicy na Odrze i Nysie	274
✓ Szternel-Lewek Alfreda, VI Zjazd Niemieckiej Socjalistycznej Partii Jedności SED w NRD	94
✓ Szternel-Lewek Alfreda, Wizyta delegacji Wojska Polskiego w NRD	269
✓ Wróblewski Tadeusz, Rocznice łuzyckie	126

OCENY I OMÓWIENIA

✓ Grabska Wirginia, Problem integracji zachodnioeuropejskiej w naukowych publikacjach radzieckich	132
✓ Dahms Hellmuth Günther, Der zweite Weltkrieg (omów. Józef Matuszewski)	140
✓ Festung Breslau. Dokumenty oblężenia 16 II—6 V 1945 r. (omów. Edward Serwański)	318
✓ Fuchs Gerard, Gegen Hitler und Henlein (omów. Andrzej Szefer)	315
✓ Kubašec Maria, Hvězdy nad bjezdnom (omów. Tadeusz Wróblewski)	148
✓ Mětsk Frido, Die brandenburgisch-preussische Sorbenpolitik im Kreise Cottbus (omów. Tadeusz Wróblewski)	321
✓ Misiorny Michał, Teatry dramatyczne Ziemi Zachodnich 1945—1960 (omów. Jerzy Kozęński)	325
✓ Orfł Hans Joachim, Diesseits und jenseits der Weichsel (omów. Ludmiła Sługocka)	145
✓ Pamiętniki osadników Ziemi Odzyskanych, opr. Z. Dulczewski i A. Kwilecki (omów. Marian Szczepaniak)	143
✓ Partizánské hnutí v Československu za druhé světové války (omów. Jerzy Kozęński)	142
✓ Puchert Berthold, Der Wirtschaftskrieg des deutschen Imperialismus gegen Polen 1925—1934 (omów. Jerzy Krasuski)	312
✓ Strittmatter Erwin, Na zakręcie (omów. Teresa Piotrowiak)	323

ZAPISKI BIBLIOGRAFICZNE

✓✓ J. K., Z. K., A. L., M. J., Niemcy	155, 328
✓ W. T., Ziemię Zachodnie	154, 327
✓ J. Kz., Czechosłowacja po r. 1918	331

NEKROLOGI

✓ Wróblewski Tadeusz, Prof. dr Stefan Vrtel-Wierczyński (1886—1963)	336
✓ Kazimierz Dziembowski (1888—1963)	339

Z KRONIKI NAUKOWEJ

✓ Naukowo-badawcza i organizacyjna działalność ośrodka toruńskiego na terenie Ziemi Zachodnich	160
✓ Szczepaniak Marian, Problematyka Ziemi Zachodnich na II Ogólnopolskim Zjeździe Studenckich Kół Naukowych w Poznaniu	333
✓ T. W., „Spotkanie redaktorów i działaczy prasy polskiej spod znaku Rodła”	333

B. Wiewióra, XI Plenum KC PZPR a zadania IZ. — Uczczenie pamięci doc. B. Wiewióry. — Wizyty gości zagranicznych w IZ. — Wybór na członka rzeczywistego. — Nagroda. — Stopień doktora	162
Walne Zebranie Członków Instytutu Zachodniego. — Posiedzenie Rady Naukowej IZ. — Posiedzenie Kuratorium IZ. — Konferencja koordynacyjna w sprawie badań socjologicznych na ZZ. — Pobyt prof. Z. Pajewskiego we Francji. — Pobyt prof. S. Zajchowskiej w Jugosławii. — Wizyty gości zagranicznych w IZ. — Nagroda	340

Komitet Redakcyjny

Kazimierz Piwarski — przewodniczący, Zdzisław Kaczmarczyk, Władysław Markiewicz — zastępcy przewodniczącego, Mieczysław Suchocki — redaktor, Janusz Deresławicz, Witold Jakóbczyk, Jerzy Krasuski, Gerard Labuda, Zdzisław Nowak, Janusz Pajewski, Czesław Pilichowski, Michał Pollak, Karol Marian Pospieszalski, Michał Szczaniecki, Jan Wąsicki

Sekretarz Redakcji — Władysław Tomaszewski. Korektorzy — Monika Dziarowska, Magdalena Staszewska

PRZEGLĄD ZACHODNI

DWUMIESIĘCZNIK

SPIS TREŚCI

	Str
Bolesław Wiewióra (1926—1963)	1

ARTYKUŁY

H. Golański, Rozwój szkolnictwa wyższego na Ziemiach Zachodnich	7
Z. Kaczmarczyk, Organizacja i wyniki działalności szkół wyższych na Ziemiach Zachodnich w l. 1945—1962	21
W. Markiewicz, Społeczno-polityczne przesłanki rozwoju szkolnictwa wyższego na Ziemiach Zachodnich	33
J. Ziółkowski, Specyficzność problemów ekonomiczno-demograficznych Ziemi Zachodnich a szkolnictwo wyższe	44
Dyskusja na Sesji Naukowej pt. Problemy szkoły wyższej na Ziemiach Zachodnich	56

MATERIAŁY

B. Wiewióra, Nawiazanie pełnych stosunków dyplomatycznych między Kubą i NRD	63
J. Piasny, Kształtowanie się konsumpcji wśród ludności chłopskiej na Ziemiach Zachodnich	68

DOKUMENTY

Wspólna deklaracja francusko-zachodniemiecka oraz traktat między Niemiecką Republiką Federalną i Republiką Francuską o współpracy niemiecko-francuskiej (przetłumaczył J. Muszyński) . . .	90

PRZEGLĄDY I KOMENTARZE

A. Sztarnel-Lewek, VI Zjazd Niemieckiej Socjalistycznej Partii Jedności SED w NRD	94
F. Miedziński, Emigracja niemiecka we Francji po II wojnie światowej	104
M. Jaśkowski, Kształtowanie się stosunków amerykańsko-zachodniemieckich w okresie od lipca do grudnia 1962 r.	113

	Str.
T. Piotrowiak, V Niemiecka Wystawa Sztuki	124
T. Wróblewski, Rocznice łużyckie	126

OCENY I OMÓWIENIA

W. Grabska, Problem integracji zachodniemieckiej w narodowych publikacjach radzieckich	132
Hellmuth Günther Dahms, Der zweite Weltkrieg (omów. J. Matuszewski)	140
Partizánské hnutí v Československu za druhé světové války (omów. J. Kozeński)	142
Pamiętniki osadników Ziemi Odzyskanych, opr. Z. Dulczewski i A. Kwilecki (omów. M. Szczepaniak)	143
Hans Joachim Orth, Diesseits und jenseits der Weichsel (omów. L. Sługocka)	145
Maria Kubašec, Hvězdy nad bjezdnom (omów. T. Wróblewski)	148

ZAPISKI BIBLIOGRAFICZNE

Ziemie Zachodnie, Niemcy (zestawili: W. T., J. K., Z. K., M. J.)	154

Z KRONIKI NAUKOWEJ

Naukowo-badawcza i organizacyjna działalność ośrodka toruńskiego na terenie Ziemi Zachodnich	160

Z KRONIKI INSTYTUTU ZACHODNIEGO

B. Wiewióra, XI Plenum KC PZPR a zadania IZ. — Uczczenie pamięci doc. B. Wiewióry. — Wizyty gości zagranicznych w IZ. — Wybór na członka rzeczywistego. — Nagroda. — Stopień doktora	162

REDAKCJA I ADMINISTRACJA „PRZEGLĄDU ZACHODNIEGO”
INSTYTUT ZACHODNI, POZNAŃ, Stary Rynek 2, tel. 546-56

KOMITET REDAKCYJNY

Kazimierz Piwarski — przewodniczący, Zdzisław Kaczmarczyk, Władysław Markiewicz — zastępcy przewodniczącego, Mieczysław Suchocki — redaktor, Tadeusz Cyprian, Janusz Deresiewicz, Witold Jakóbczyk, Gerard Labuda, Janusz Pajewski, Czesław Pilichowski, Michał Pollak, Karol Marian Pospieszalski, Michał Szczaniecki, Jan Wąsicki, Bolesław Wiewióra.

Sekretarz Redakcji — Władysław Tomaszewski. Korektorzy — Monika Dziarowska, Magdalena Staszewska

Nakład 1420. Ark. wyd. 14,00, druk. 10,50. Skład rozpocz. III 1963. Druk ukończono w maju 1963
Druk. na papierze druk. sat. kl. V, form. 70×100/16, 70 g - Zam. nr 130/222 - P-1 - Cena zł 30,-

DRUKARNIA UNIWERSYTETU im ADAMA MICKIEWICZA — POZNAŃ, ULICA FREDRY 10

PRZEGLĄD ZACHODNI

DWUMIESIĘCZNIK

SPIS TREŚCI

ARTYKUŁY

	Str.
A. Klafkowski, Twórczość naukowa Bolesława Wiewióry w zakresie tematyki stosunków polsko-niemieckich	171
A. Calus, Znaczenie Wspólnot Europejskich dla rozwoju organizacji międzynarodowych	179
B. Dopierała, Polska polityka morska a kraje naddunajskie w l. 1919—1932	196
J. Kozieński, Wpływ deklaracji polsko-niemieckiej o nieagresji na kształtowanie się stosunków polsko-czechosłowackich w r. 1934	218

MATERIAŁY

S. Markiewicz, Problemy wyznaniowe w NRD i NRF	237
A. Szklarska-Lohmannowa, Nieznane sprawozdanie Zygmunta Lasockiego z rozmowy z prezydentem Czechosłowacji Masarykiem w kwietniu 1919 r.	252
B. Gawin, Józef Chociszewski jako propagator idei współpracy narodów słowiańskich	260

DOKUMENTY

Nota rządu PRL do rządu Francji (podał J. Muszyński)	266
Umowa handlowa między Polską i NRF (podał J. Muszyński)	268

PRZEGLĄDY I KOMENTARZE

A. Szternel-Lewek, Wizyta delegacji Wojska Polskiego w NRD	269
M. Biskup, <i>Arbeitsgemeinschaft Ost</i> w Wiedniu	270
J. Sobczak, Na Zachodzie o granicy na Odrze i Nysie	274
M. Jaśkowski, Trzy niemiecko-amerykańskie konferencje Atlantik-Brücke	289
T. Krajczycki, Zmiany w strukturze bilansu płatniczego NRF	298

	Str.
T. Piotrowiak, Telewizja NRD w pierwszym dziesięcioleciu swego istnienia	302
M. Boral, Trudności zachodnoniemieckiego szkolnictwa	305

OCENY I OMÓWIENIA

Berthold Puchert, Der Wirtschaftskrieg des deutschen Imperialismus gegen Polen 1925—1934 (omów. J. Krasuski)	312
Gerard Fuchs, Gegen Hitler und Henlein (omów. A. Szefer)	315
Festung Breslau. Dokumenty oblężenia 16 II—6 V 1945 r. (omów. E. Serwański)	318
Frido Mětsk, Die brandenburgisch-preussische Sorbenpolitik im Kreise Cottbus (omów. T. Wróblewski)	321
Erwin Strittmatter, Na zakręcie (omów. T. Piotrowiak)	323
Michał Misiorny, Teatry dramatyczne Ziem Zachodnich 1945—1960 (omów. J. Kozeński)	325

ZAPISKI BIBLIOGRAFICZNE

Ziemie Zachodnie, Niemcy, Czechosłowacja po r. 1918 (zestawili: W. T., Z. K., A. S., M. J., J. Kz.)	327

Z KRONIKI NAUKOWEJ

W. T., „Spotkanie redaktorów i działaczy prasy polskiej spod znaku Rodła”	333
M. Szczepaniak, Problematyka Ziem Zachodnich na II Ogólnopolskim Zjeździe Studenckich Kół Naukowych w Poznaniu	333

NEKROLOGI

T. Wróblewski, Prof. dr Stefan Vrtel-Wierczyński (1886—1963)	336
Kazimierz Dziembowski (1888—1963)	339

Z KRONIKI INSTYTUTU ZACHODNIEGO

Walne Zebranie Członków Instytutu Zachodniego. — Posiedzenie Rady Naukowej IZ. — Posiedzenie Kuratorium IZ. — Konferencja koordynacyjna w sprawie badań socjologicznych na ZZ. — Pobyt prof. J. Pajewskiego we Francji. — Pobyt prof. S. Zajchowskiej w Jugosławii. — Wizyty gości zagranicznych w IZ. — Nagroda	340

REDAKCJA I ADMINISTRACJA „PRZEGLĄDU ZACHODNIEGO”
INSTYTUT ZACHODNI, POZNAŃ, Stary Rynek 2, tel. 546-56

KOMITET REDAKCYJNY

Kazimierz Piwarski — przewodniczący, Zdzisław Kaczmarczyk, Władysław Markiewicz — zastępcy przewodniczącego, Mieczysław Suchocki — redaktor, Janusz Deresiewicz, Witold Jakóbczyk, Jerzy Krasuski, Gerard Labuda, Zdzisław Nowak, Janusz Pajewski, Czesław Piłichowski, Michał Pollak, Karol Marian Pospieszalski, Michał Szaniecki, Jan Wąsicki.

Sekretarz Redakcji — Władysław Tomaszewski. Korektorzy — Monika Dziarowska, Magdalena Staszewska.

PRZEGLĄD ZACHODNI

DWUMIESIĘCZNIK

SPIS TREŚCI

ARTYKUŁY

	Str.
<i>E. Wiewióra</i> , Zmiany terytorialne po II wojnie światowej	3
<i>Z. Kulak</i> , Angielsko-niemiecka umowa morska z 18 czerwca 1935 roku	37
<i>L. Moczulski</i> , Aspekty polityczne i tło operacyjne dywersji niemieckiej w Bydgoszczy	61
<i>L. Pastusiak</i> , Geneza amerykańskiej decyzji remilitaryzacji Niemiec zachodnich	92

MATERIAŁY

<i>K. M. Pospieszalski</i> , Rola dra Hansa Globkego w kształtowaniu prawa tzw. niemieckiej listy narodowej	110
<i>E. Serwański</i> , Zbrodnie Wehrmachtu we wrześniu 1939 r. w rejonie Niewieśza w pow. tureckim	114
<i>B. Bojarska</i> , Nalot na Sulejów w dn. 4 września 1939 r.	125

DOKUMENTY

Preambuła do ustawy ratyfikacyjnej traktatu między Niemiecką Republiką Federalną i Republiką Francuską o współpracy niemiecko-francuskiej podpisanego w Paryżu w dn. 22 I 1963 r. (przetł. <i>J. Muszyński</i>)	137

PRZEGLĄDY I KOMENTARZE

<i>A. Sztarnel-Lewek</i> , Stanowisko NRD wobec ONZ — na posiedzeniu Komisji Spraw Zagranicznych Izby Ludowej NRD	138
<i>T. Piotrowski</i> , Realizacja uchwał VI Zjazdu SED w dziedzinie kultury NRD	141
<i>T. Wróblewski</i> , Piętnaście lat „Ustawy o zagwarantowaniu praw ludności serbołużyckiej”	143
<i>T. Krajczycki</i> , Gospodarka NRF w r. 1962 i jej perspektywy rozwojowe w roku następnym	146

OCENY I OMÓWIENIA

Str.

J. Krasuski, Bunt intelektualistów przeciw liberalizmowi w Republice Weimarskiej (II)	153
I. P. Ilnickij, B. A. Straszin, Giermanskaja Demokratyczeskaja Respublika (omów. K. Nowak)	159
Vladimír Zmeškal, Lužičti Srbové (omów. W. Kochański)	160
Robert E. Clute, The international legal status of Austria 1938—1955 (omów. J. Gilas)	161
Dieter Noll, Przygody Wernera Holta (omów. T. Piotrowiak)	164

ZAPISKI BIBLIOGRAFICZNE

Ziemie Zachodnie, Niemcy, Czechosłowacja po r. 1918 (zestawili: W. T., Z. K., A. S.-L., J. M., T. W.)	166

Z KRONIKI INSTYTUTU ZACHODNIEGO

Uczczenie święta 1 maja. — Wyjazd delegacji Instytutu Zachodniego do ZSRR. — Wydanie <i>Polskich Ziem Zachodnich</i> w języku rosyjskim. — Zebrania pracowników Instytutu Zachodniego. — Narada robocza. — Udział w sesji. — Wizyty gości zagranicznych w IZ.	171

REDAKCJA I ADMINISTRACJA „PRZEGLĄDU ZACHODNIEGO”
INSTYTUT ZACHODNI, POZNAŃ, Stary Rynek 2, tel. 546-56

KOMITET REDAKCYJNY

Kazimierz Piwarski — przewodniczący, Zdzisław Kaczmarczyk, Władysław Markiewicz — zastępcy przewodniczącego, Mieczysław Suchocki — redaktor, Janusz Deresiewicz, Witold Jakóbczyk, Jerzy Krasuski, Gerard Labuda, Zdzisław Nowak, Janusz Pajewski, Czesław Pilichowski, Michał Pollak, Karol Marian Pospieszalski, Michał Szaniecki, Jan Wąsicki.

Sekretarz Redakcji — Władysław Tomaszewski. Korektorzy — Monika Dziarowska, Magdalena Staszewska.

PRZEGLĄD ZACHODNI

DWUMIĘSIĘCZNIK

SPIS TREŚCI

ARTYKUŁY

	Str.
Z. Nowak, Integracja ekonomiczna i polityczna Europy zachodniej (wzajemne powiązania i zależności)	175
A. Całus, Aspekty polityczne i prawne Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali	194
L. Pastusiak, Postawienie przez Stany Zjednoczone sprawy remilitaryzacji Niemiec zachodnich na forum międzynarodowym	210
W. Karpiński, Finansowe problemy remilitaryzacji Niemieckiej Republiki Federalnej	222
A. Rogalski, Lion Feuchtwanger (1884—1958)	247

MATERIAŁY

T. Puchalski, Import Niemieckiej Republiki Federalnej	264
W. Głębocka, Węgiel brunatny na Ziemiach Zachodnich	280

PRZEGLĄDY I KOMENTARZE

F. Miedziński, Polonia Niemiecka w 40 rocznicę istnienia swego Związku	292
J. Sobczak, Granica na Odrze i Nysie w opinii zachodniej	297
T. Piotrowiak, VI Kongres Związkowy Kulturbundu w NRD	314
T. Wróblewski, III Zjazd literatów czechosłowackich	316
L. Prorok, Lubuskie spotkanie pisarzy	319

OCENY I OMÓWIENIA

Michał Pirkó, Niemiecka polityka wyłączeniowa na ziemiach polskich w latach 1907—1908 (omów. W. Jakóbczyk)	323
Jerzy Knebel, Rząd pruski wobec sprawy polskiej w latach 1914—1917 (omów. J. Marczewski)	324
Międzynarodnyje odnoszenija posle wtorej mirowoj wojny. Tom I (omów. J. Krasuski)	327

	Str.
Hitlers Zweites Buch (omów. Z. Kulak)	330
Walter Poeggel, Die Saarfrage in der Bonner Politik (omów. J. Muszyński)	334
•	
Maria Klimas-Białutowa, Siedem krów tłustych (omów. L. Prorok)	336

ZAPISKI BIBLIOGRAFICZNE

Ziemie Zachodnie, Niemcy (zestawili: W. T., Z. K., J. M.)	338

Z KRONIKI INSTYTUTU ZACHODNIEGO

O Instytucie Zachodnim na XIII Plenum KC PZPR. — Udział pracowników IZ w sympozjum historyków. — Wizyty gości zagranicznych w IZ. — Nominacje. — Udział w kursie	435

**REDAKCJA I ADMINISTRACJA „PRZEGLĄDU ZACHODNIEGO”
INSTYTUT ZACHODNI, POZNAŃ, Stary Rynek 2, tel. 518-33
KOMITET REDAKCYJNY**

Kazimierz Piwarski — przewodniczący, **Zdzisław Kaczmarczyk, Władysław Markiewicz** — zastępcy przewodniczącego, **Mieczysław Suchocki** — redaktor, **Janusz Deresiewicz, Witold Jakóbczyk, Jerzy Krasuski, Gerard Labuda, Zdzisław Nowak, Janusz Pajewski, Czesław Pilichowski, Michał Pollak, Karol Marian Pospieszalski, Michał Szczaniecki, Jan Wąsicki.**

Sekretarz Redakcji — **Władysław Tomaszewski.** **Korektorzy** — **Monika Dziarowska, Magdalena Staszewska.**

PRZEGLĄD ZACHODNI

D W U M I E S I Ę C Z N I K

ROCZNIK XIX

R O K 1 9 6 3

TOM III

(nr 5 — 6)

POZNAN
INSTYTUT ZACHODNI
1 9 6 3

SPIS TREŚCI TOMU III ZA ROK 1963

ARTYKUŁY

Benthien Bruno, Niektóre zagadnienia badań osadniczo-geograficznych w Meklemburgii	86
Bernhard Hans Joachim, Pisarz Franz Fühmann — znany liryk i prozaiak współczesnej literatury niemieckiej	253
Chęciński Michał, Społeczne i ekonomiczne funkcje „ceny sprawiedliwej” na artykuły rolne w Niemczech hitlerowskich	74
Honsza Norbert, Poglądy polityczne i działalność publicystyczna Tomasza Manna	227
Nowak Zdzisław, Koncepcje integracyjne głównych mocarstw kapitalistycznych	3
Rotfeld Adam Daniel, Układ monachijski a prawo międzynarodowe	38
Sługocka Ludmilla, Harry Thürk i jego epika wojenna	276

MATERIAŁY

Banasiak Stefan, Organizacja repatriacji ludności niemieckiej z Polski w latach 1946—1950	102
Bojarska Barbara, Zbrodnie Selbstschutzu w Łobżenicy	139
Finze Hansjoachim, Zachodniemiecka <i>Heimatlyrik</i> w służbie rewanżyzmu	294
Magdziarek Marek, Niektóre problemy demograficzne NRD	115
Szyrocki Marian, Przekłady literatury polskiej na język niemiecki w latach 1945—1963.	305

DOKUMENTY

Aide-mémoire rządu Niemieckiej Republiki Demokratycznej	315
Oświadczenie rządu NRD w związku z podpisaniem przez rząd NRF układu moskiewskiego o zakazie doświadczeń z bronią nuklearną	314
Wspólne oświadczenie z okazji wizyty delegacji partyjno-rządowej NRD w Polsce	153

PRZEGLĄDY I KOMENTARZE

Jaśkowski Marian, Stosunki amerykańsko-zachodniemieckie w okresie od stycznia do czerwca 1963	328
Krajczycki Tadeusz, Aktualne problemy zachodniemieckiego przemysłu stalowego	174
Krajczycki Tadeusz, Narodowy Plan Gospodarczy Niemieckiej Republiki Demokratycznej na r. 1964	340
Miedziński Florian, Ludwig Erhard — kanclerzem NRF	165

Miedziński Florian, Polityczne aspekty zmiany założeń ideologicznych programu Deutscher Gewerkschafts-Bund (NRF)	317
Sobkowska Karina, Międzynarodowe Targi Książki w Lipsku	341
Szternel-Lewek Alfreda, Wizyta delegacji partyjno-rządowej NRD w Polsce	162
Wróblewski Tadeusz, Stulecie Macierzy Słowackiej	181

OCENY I OMÓWIENIA

Eroszat Martin, 200 Jahre deutsche Polenpolitik (omów. Jerzy Krasuski)	360
Flach Karl-Hermann, Erhards schwerer Weg (omów. Zbigniew Kulak)	357
Gajan Koloman, Německý imperialismus a československo-německé vztahy v letech 1918—1921 (omów. Bernard Piotrowski)	363
Michowicz Waldemar, Walka dyplomacji polskiej przeciwko traktatowi mniejszościowemu w Lidze Narodów w 1934 roku (omów. Jerzy Krasuski)	207
Regional Development in the European Economic Community (omów. Zdzisław Nowak)	185
Rogalski Aleksander, Niemiecka Republika Federalna. Fakty, konfrontacje, opinie (omów. Władysław Tomaszewski)	365
Schieder Theodor, Das Deutsche Kaiserreich von 1871 als Nationalstaat (omów. Jerzy Krasuski)	194
Szewczyk Wilhelm, Literatura niemiecka XX wieku (omów. Hubert Orłowski)	368
Taylor A. J. P., Die Ursprünge des zweiten Weltkrieges (omów. Zbigniew Kulak)	196
Tulczinskij Moisiej Rubimowicz, Adwokaty Rewanża. Zapadnogermanskij „Ostforschung” na służbie bonzkiej rewanzistkij politiki (omów. Janusz Sobczak)	190
Turok W. M., Oczerki istorii Awstrii (omów. Jerzy Kozeński)	202
Warner Neal, Fred, War and Peace and Germany (omów. Longin Pastusiak)	351
Woslenski M. S., Wnieszniaja politika i partii FRG (omów. Józef Muszyński)	354

ZAPISKI BIBLIOGRAFICZNE

Z. K., A. S.-L., J. M., T. W., M. J., Niemcy	212
W. T., Ziemia Zachodnie	211, 373

Z KRONIKI NAUKOWEJ

Kaczmarczyk Zdzisław, Uroczystości związane z powstaniem Państwa Wielkomorawskiego	218
Kaczmarczyk Zdzisław, Konferencja poświęcona monografiom miast i powiatów	221
Piechowiak Halina, Udział prof. Romana Pollaka w kształtowaniu stosunków kulturalnych polsko-włoskich	385
Wróblewski Tadeusz, V Międzynarodowy Kongres Słowistów w Sofii	380

Z KRONIKI INSTYTUTU ZACHODNIEGO

Wykłady prof. dra J. Pajewskiego w Genewie. — Pobyt prof. dra Z. Kaczmarczyka w Bułgarii i Czechosłowacji. — Sesja naukowa. — Wizyty gości zagranicznych w IZ. — Odznaczenie. — Sekretariat naukowy IZ.	223
Posiedzenie Kuratorium IZ. — Posiedzenie Rady Naukowej IZ. — Posiedzenie Komisji Koordynacyjnej Instytutów Ziemi Zachodnich. — Zebrania pracowników Instytutu Zachodniego. — Nagroda „Odry”. — Wizyta gości zagranicznych w IZ	390

KOMITET REDAKCYJNY

Kazimierz Piwarski — przewodniczący, Zdzisław Kaczmarczyk, Władysław Markiewicz — zastępcy przewodniczącego, Mieczysław Suchocki — redaktor, Janusz Deresiewicz, Witold Jakóbczyk, Jerzy Krasuski, Gerard Labuda, Zdzisław Nowak, Janusz Pajewski, Czesław Pilichowski, Michał Pollak, Karol Marian Pospieszalski, Michał Szczaniecki, Jan Wąsicki.

Sekretarz Redakcji — Władysław Tomaszewski. Korektorzy — Monika Działowska, Magdalena Staszewska.

PRZEGLĄD ZACHODNI

D W U M I E S I Ę C Z N I K

ROCZNIK XX
R O K 1 9 6 4

TOM I
(nr 1—2)

POZNAŃ
INSTYTUT ZACHODNI
1 9 6 4

BP/1000

SPIS TREŚCI TOMU I ZA ROK 1964

ARTYKUŁY

Bartosik Jerzy, Rynek pracy w krajach Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej	71
Daszkiewicz Walenty, Dążenia ZSRR do stworzenia ogólnoeuropejskiego systemu bezpieczeństwa zbiorowego w latach 1933—1934	201
Dulczewski Zygmunt, Niektóre aspekty migracji na Ziemiach Zachodnich w okresie przed II wojną światową	264
Jaśkowski Marian, Niemcy zachodnie w polityce Stanów Zjednoczonych w okresie prezydentury J.F. Kennedy'ego	86
Nowak Zdzisław, Zachodnioeuropejska koncepcja integracyjna „wielkiego rynku” a wzrost gospodarczy	36
Pospieszalski Karol Marian, Terror hitlerowski w Polsce 1939—1945	17
Pułaski Michał, Tajne rokowania czechosłowacko-niemieckie o pakt nie-agresji w latach 1936—1937	245
Wróblewski Tadeusz Seweryn, Sławistyka w Niemieckiej Republice Federalnej, Austrii i Niemieckiej Republice Demokratycznej	278
Znamierowski Czesław, Od Tybingi do Getyngi	3

MATERIAŁY

Bojarska Barbara, Akcja zagłady w Piaśnicy pod Wejherowem	450
Chmielewska Bożenna, Społeczne przeobrażenia środowisk wiejskich na Ziemiach Zachodnich	110
Konečný Zdeněk, Malnuš František, Polscy obywatele na obszarze okupowanej Czechosłowacji podczas II wojny światowej	327
Kozeński Jerzy, Próby zbliżenia polsko-czechosłowackiego w latach 1926—1931	310
Malnuš František patrz Konečný Zdeněk	327

DOKUMENTY

Memorandum rządu PRL w sprawie zamrożenia brzojei jądrowych i termojądrowych w Europie środkowej („plan Gomułki”)	368
Projekt układu między rządem NRD i rządem NRF w sprawie całkowitego wyrzeczenia się broni atomowej	116

PRZEGLĄDY I KOMENTARZE

Boral Michalina, Sytuacja filmu zachodnioniemieckiego	398

Krajczycki Tadeusz, Rezerwy walutowe NRF	136
Krajczycki Tadeusz, Bilans gospodarczy NRD za rok 1963	370
Krajczycki Tadeusz, Gospodarka Niemieckiej Republiki Federalnej w r. 1963	388
Miedziński Florian, Sprawa Hansa Krügera	141
Miedziński Florian, XII Zjazd CDU w Hanowerze	376
M. F., Zgon Stefana Szczepaniaka, prezesa Związku Polaków w Niemczech (NRF)	403
Piotrowiak Teresa, Nowości wydawnicze NRD na Targach Księgarskich w Lipsku	153
Sobczak Janusz, Opinia zachodnia o granicy na Odrze i Nysie	117

OCENY I OMÓWIENIA

Brząk Andrzej, Wysiedlenia Polaków z Górnego Śląska przez Bismarcka (1885—1887) (omów. Jerzy Krasuski)	441
Cygański Mirosław, Mniejszość niemiecka w Polsce centralnej w latach 1919—1939 (omów. Restytut W. Staniewicz)	180
Die Zwei Entwicklungswege unserer Nation und ihre Widerspiegelung im Schulbuch (omów. Józef Konieczny)	421
Geiss Imanuel, Der polnische Grenzstreifen 1914—1918 (omów. Zbigniew Kulak)	171
„Historica” tom IV—VII (omów. Janusz Sobczak)	432
Hornig Alfred, Komunikacja na Górnym Śląsku (omów. Florian Barciński)	436
Jurkiewicz Jarosław, Pakt wschodni. Z historii stosunków międzynarodowych w latach 1934—1935 (omów. Włodzimierz Kowalski)	162
Kozeński Jerzy, Czechosłowacja w polskiej polityce zagranicznej w latach 1932—1938 (omów. Tadeusz Cieślak)	429
Krill Hans-Heinz, Die Ranke Renaissance. Max Lenz und Erich Marcks (omów. Jerzy Krasuski)	161
Kubikowski Zbigniew, Wrocław literacki (omów. Ryszard Lewandowski)	187
Nesselrode v. Franz, Germany's Other-Half (omów. Bohdan Gruchman)	414
Rasch Harold, Die Bundesrepublik und Osteuropa (omów. Zbigniew Kulak)	417
Roos Hans, Geschichte der Polnischen Nation 1919—1960 (omów. Jan Prędko)	166
Sołdaczuk J., Integracja gospodarcza we współczesnym kapitalizmie (omów. Zdzisław Nowak)	406
Sontheimer Kurt, Thomas Mann und die Deutschen (omów. Jerzy Krasuski)	158
Teilung und Wiedervereinigung — Eine weltgeschichtliche Übersicht (omów. Gerard Labuda)	411
Wells Roger Hewes, The States in West German Federalism (omów. Jerzy Sommer)	425
Zur Hubert, Komuż muza pjero wodzi (omów. Tadeusz Wróblewski)	

ZAPISKI BIBLIOGRAFICZNE

Z. K., A. S.-L., M. J., Niemcy	183
W. T., Ziemie Zachodnie	191
J. Kz., Czechosłowacja po 1918 r.	447

Z KRONIKI INSTYTUTU ZACHODNIEGO

Spotkanie z delegacją partyjno-naukową z ZSRR w IZ. — Pamięci doc. B. Wiewióry. — Nominacja. — Nagroda. — Zebranie naukowe pracowników IZ	197
Walne Zebranie Członków Instytutu Zachodniego. — Posiedzenie Kuratorium IZ. — Uroczystość pożegnania dyr. M. Pollaka. — Pobyt prof. Z. Kaczmarczyka w NRD. — Zebranie naukowe pracowników IZ. — Nagrody . .	450

KOMITET REDAKCYJNY

Kazimierz Piwarski — przewodniczący, Zdzisław Kaczmarczyk, Władysław Markiewicz — zastępcy przewodniczącego, Mieczysław Suchocki — redaktor, Janusz Deresiewicz, Witold Jakóbczyk, Jerzy Krasuski, Gerard Labuda, Zdzisław Nowak, Janusz Pajewski, Czesław Pilichowski, Michał Pollak, Karol Marian Pospieszalski, Michał Sczaniecki, Jan Wąsicki
Sekretarz Redakcji — Władysław Tomaszewski. Korektorzy — Monika Dziarowska, Magdalena Staszewska.

PRZEGLĄD ZACHODNI

D W U M I E S I Ę C Z N I K

RO CZ N I K XX

R O K 1 9 6 4

T O M II

(nr 3—4)

POZNAŃ
INSTYTUT ZACHODNI
1 9 6 4

SPIS TREŚCI TOMU II ZA ROK 1964

	Str.
Smierć Aleksandra Zawadzkiego	229

ARTYKUŁY

Całus Andrzej, Nieudane próby ustanowienia Europejskiej Wspólnoty Obronnej oraz Europejskiej Wspólnoty Politycznej	94
Dulczewski Zygmunt, Migracje wojenne na Ziemiach Zachodnich 1939—1945	251
Konieczny Józef, Nowe elementy w postawach zachodniemieckiego społeczeństwa wobec Polski	293
Kwilecki Andrzej, Integracja zachodnioeuropejska jako problem socjologiczny	67
Markiewicz Władysław, IV Zjazd Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej	3
Markiewicz Władysław, Zasiedlenie i zagospodarowanie Ziemi Zachodnich (1945—1964)	232
Nowak Zdzisław, Problemy wzrostu gospodarczego w krajach Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej (EWG)	10
Piotrowiak Teresa, Dorobek literacki Erwina Strittmattersa	317
Rachocki Janusz, Zagadnienia społeczne zachodnioeuropejskiej integracji	44
Staniewicz Restytut W., Mniejszość niemiecka w województwie śląskim w okresie przygotowań do hitlerowskiej agresji na Polskę (15 III—10 VIII 1939 r.)	333
Szymił Kazimierz, Ziemie Zachodnie w najnowszej powieści polskiej	273

MATERIAŁY

Jaśkowski Marian, „Partnerstwo atlantyckie” (<i>Atlantic Partnership</i>)	126
Kwilecki Andrzej, Liczebność i rozmieszczenie grup mniejszości narodowych na Ziemiach Zachodnich	376
Polak Henryk, Położenie szkolnictwa polskiego w Wołnym Mieście Gdańsku	387
Puchalski Tadeusz, Przygotowanie kadr dla gospodarki narodowej w niektórych krajach wysoko uprzemysłowionych	141

DOKUMENTY

Układ o przyjaźni, pomocy wzajemnej i współpracy między Niemiecką Republiką Demokratyczną i Związkiem Socjalistycznych Republik Radzieckich	411

PRZEGLĄDY I KOMENTARZE

J. M., Trzy konferencje	158

Jaśkowski Marian, Stosunki amerykańsko-zachodniemieckie (listopad 1963 — czerwiec 1964)	441
Krajczycki Tadeusz, Współpraca walutowa państw EWG	166
Kozeński Jerzy, XX-lecie Słowackiego Powstania Narodowego	414
Kulak Zbigniew, Sprawa profesora Fritza Fischera	460
(m) VII Tydzień Ziemi Zachodnich pod znakiem XX-lecia Polski Ludowej	155
Miedziński Florian, XV zjazd FDP w Duisburgu	172
Miedziński Florian, Chrześcijańsko-Socjalna Unia (CSU) Straussa, jako jeden z czynników polityki NRF	450
Piotrowiak Teresa, II konferencja w Bitterfeld — kolejnym etapem rozwoju literatury NRD	179
Sobczak Janusz, Na Zachodzie o granicy na Odrze i Nysie	419

OCENY I OMÓWIENIA

Bonnet Georges, De Quai d'Orsay sous trois Républiques 1870—1961 (omów. Jan Przewłocki)	465
Dopierała Bogdan, Kryzys gospodarki morskiej Szczecina w latach 1919—1939 (omów. Zenon Mrozowski)	470
Fischer Fritz, Griff nach der Weltmacht (omów. Jerzy Marczewski)	196
Jablonowski Horst, Die preussische Polenpolitik von 1815 bis 1914 (omów. Gerard Labuda)	192
Lauret René, Die Deutschen als Nachbarn (omów. Jerzy Krasuski)	463
Miązgowski Bronisław, Morze w literaturze polskiej (omów. Elżbieta Berkowska - Szymiłowa)	472
Salis von Jean Rudolf, Die Ursachen des ersten Weltkrieges (omów. Jerzy Krasuski)	467
Schrifttum über Deutschland 1918—1963 (omów. Zbigniew Kulak)	468
Schubert Günter, Anfänge nationalsozialistischer Aussenpolitik (omów. Zbigniew Kulak)	209
Schwierskott Hans Joachim, Artur Moeller van der Bruck und der revolutionäre Nationalismus in der Weimarer Republik (omów. Jerzy Krasuski)	207
Serwański Edward, Hitlerowska polityka narodowościowa na Górnym Śląsku (omów. Alojzy Targ)	212
Sławiano-giermanskije issledowanija (omów. Tadeusz Seweryn Wróblewski)	185
Sławiano-giermanskije otnoszenija (omów. Jerzy Kozeński)	183
Sach Janusz, System zbiorowego bezpieczeństwa, a zagadnienie stref zdemilitaryzowanych (omów. Janusz Gilas)	187

ZAPISKI BIBLIOGRAFICZNE

Z. K., M. J., Niemcy	219
W. T., Ziemie Zachodnie	218, 475

LISTY DO REDAKCJI

List prof. W. Kowalenki	479

Z KRONIKI NAUKOWEJ

Czubiński Antoni, XI posiedzenie Polsko-Niemieckiej Komisji Historycznej w Wernigerode (26—29 V 1964 r.)	223
Krasuski Jerzy, Międzynarodowa Sesja Naukowa w Instytucie Zachodnim w Poznaniu	222
Staniewicz Restytut W., Konferencja naukowa w Rucianem	481

Z KRONIKI INSTYTUTU ZACHODNIEGO

Zebranie naukowe pracowników IZ.-Wizyty gości zagranicznych w IZ.	227
Uroczystość 22 Lipca w IZ.-Wizyty gości zagranicznych w IZ.	484

KOMITET REDAKCYJNY

Kazimierz Piwarski — przewodniczący, Zdzisław Kaczmarczyk, Władysław Markiewicz — zastępcy przewodniczącego, Mieczysław Suchocki — redaktor, Janusz Deresiewicz, Witold Jakóbczyk, Jerzy Krasuski, Gerard Labuda, Zdzisław Nowak, Janusz Pajewski, Czesław Pilichowski, Michał Pollak, Karol Marian Pospieszalski, Michał Szczaniecki, Jan Wąsicki
Sekretarz Redakcji — Władysław Tomaszewski. Korektorzy — Monika Dziarowska, Magdalena Staszewska.

PRZEGLĄD ZACHODNI

D W U M I E S I Ę C Z N I K

ROCZNIK XX
R O K 1 9 6 4

TOM III
(nr 5—6)

POZNAN
INSTYTUT ZACHODNI
1 9 6 4

SPIS TREŚCI TOMU III ZA ROK 1964

WĘZŁOWE PROBLEMY STOSUNKÓW SŁOWIAŃSKO-NIEMIECKICH
W XIX I XX W.

(Materiały z międzynarodowej sesji naukowej)

	Str.
Goguel Rudi, Koncepcje zachodniemieckiej <i>Ostforschung</i> (ciągłość i przeobrażenia)	70
Koroluk W. D., Turok W. M., Czy Austro-Węgry były modelem zintegrowanego, wielonarodowego państwa w Europie środkowej?	3
Nowak Zdzisław, Ekonomiczne podstawy imperialistycznej ekspansji niemieckiej po II wojnie światowej	82
Ratner N. D., Program pangermanistów austriackich uchwalony w Linz w 1882 r.	11
Turok W. M. patrz Koroluk W. D.	
Volgt Gerd, Zadania i funkcje studiów wschodnioeuropejskich w Republice Weimarskiej	41
Wołkow W. K., Ekspansja imperializmu niemieckiego na Bałkanach w przededniu II wojny światowej	26

ARTYKUŁY

Boroń Józef, Miejsce Niemieckiej Republiki Demokratycznej w ekonomice krajów socjalistycznych	110
Leoński Zbigniew, Rozwój terenowych organów władzy państwowej w NRD	118
Muszyński Józef, Piętnaście lat współpracy między Polską a NRD	92
Zabielski Kazimierz, Powiązanie zachodniemieckiego rynku kapitałowego z zagranicą	158
Zboralski Zenon, Przemysł energetyczny Niemieckiej Republiki Demokratycznej	144

MATERIAŁY

Bartosik Jerzy, Liczba byłych jeńców wojennych w NRF	250
Błank A. S., Antyfaszystowska działalność komunistów niemieckich w <i>Wehrmachcie</i> w latach II wojny światowej	190
Bojarska Barbara, Zbrodnie <i>Wehrmachtu</i> na szlaku inwazji lewego skrzydła 10. Armii niemieckiej we wrześniu 1939 r.	217
Gomułki Edward, Z nieznanych dziejów działalności rewolucyjnej i antyhitlerowskiej na Dolnym Śląsku w l. 1930—1941	205
Jastrzębski Włodzimierz, Obóz zniemczania w Jabłonowie-Zamku	234

PRZEGLĄDY I KOMENTARZE

Międziński Florian, Po roku rządów kanclerza Erharda	283
Piotrowiak Teresa, Stosunki kulturalne NRD i Polski w minionym dwudziestolecu	254
Staniewicz Restytut Witold, W XXV rocznicę Września	275
Wróblewski Tadeusz Seweryn, Z kroniki współpracy kulturalnej polsko-serbołużyckiej	262
Wróblewski Tadeusz Seweryn, Jurij Brézan — pisarz dwóch narodów	269

OCENY I OMÓWIENIA

Str.

Basler Werner, Deutschlands Annexionspolitik in Polen und im Balticum 1914—1918 (omów. Jerzy Marczewski)	308
Dorpalen Andreas, Hindenburg and the Weimar Republic (omów. Jerzy Krasuski)	315
Kramm H. J., Beiträge zur ökonomischen Geographie der Deutschen Demokratischen Republik (omów. Marek Magdziarek)	305
Kühn Walther, Bundesdeutsche Irrungen (omów. Janusz Sobczak)	320
Muchin A. J., Giermanskaja Demokraczeskaja Riespublika (omów. Marek Magdziarek)	307
Schickling Willi, Hoffnung auf Entspannung (omów. Jerzy Krasuski)	316
Steinberg Werner, Proces o Juttę Münch. Los pewnej powieści (omów. Ludmiła Sługocka)	324
Strauss E., Common Sense about the Common Market (omów. Zdzisław Nowak)	297
Studnitz Hañs Georg von, Bismarck in Bonn (omów. Jerzy Krasuski)	316
Wirtschaftsterritorium Deutsche Demokratische Republik (omów. Waclawa Głębocka)	303
„Wissenschaftliche Zeitschrift der Ernst Moritz Arndt Universität” (omów. Tadeusz Seweryn Wróblewski)	322
Zöller Josef Othmar, Rückblick auf die Gegenwart (omów. Jerzy Krasuski)	316

Z KRONIKI NAUKOWEJ

W. Głębocka, I Konferencja regionalna historyków w Słupsku	328

ZAPISKI BIBLIOGRAFICZNE

W. T., Ziemie Zachodnie	331

Z KRONIKI INSTYTUTU ZACHODNIEGO

Wizyta przewodniczącego Prezydium RN m. Poznania w IZ. — Inauguracja roku kulturalno-oświatowego w Wałczu. — Zmiana na stanowisku dyrektora IZ. — Uroczystość 47 rocznicy wybuchu wielkiej rewolucji październikowej. — Pobyt doc. W. Markiewicza w NRD. — Posiedzenie Komisji Koordynacyjnej Instytutów Ziemi Zachodnich. — Wizyty gości zagranicznych w IZ. — Zebranie naukowe pracowników IZ.	333

KOMITET REDAKCYJNY

Kazimierz Piwarski — przewodniczący, Zdzisław Kaczmarczyk, Władysław Markiewicz — zastępcy przewodniczącego, Mieczysław Suchocki — redaktor, Janusz Deresiewicz, Witold Jakóbczyk, Jerzy Krasuski, Gerard Labuda, Zdzisław Nowak, Janusz Pajewski, Czesław Piłchowski, Karol Marian Pospieszalski, Michał Szaniecki, Jan Wąsicki

Sekretarz Redakcji — Władysław Tomaszewski. Korektorzy — Monika Dziarnowska, Magdalena Staszewska